قارئین سی گزارش اے کہ اس آن لائن اخبار دی ترسیل سوشل میڈیا تے کرُن

hindkowanweekly@gmail.com

لے کے ناں میں سوہنڑے رب دا کراں کلام بیان (القرآن)

WEEKLY HINDKOWAN PESHAWAR

مدیر: محمد نعمان قیوم پشور

ہفت روزہ

بیورو چیف، اسلام آباد محمد ضیاء الدین

ہندکووان

گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت چھپڑیں والا پہلا ہندکو ہفت روزہ اخبار

پاکستان دی ہند آریائی زباناں ہندکو، پنجابی، سرائیکی، گوجری، سندھی، پہاڑی تے دیگر زباناں دا اخبار

جلد: 7 | جمعۃ المبارک 14 فروری 2025 | شمارہ: 351

گندھارا ہندکو اکیڈمی دے 397 ویں ہفتہ وار عمومی انتظامی اجلاس دا انعقاد

صدارت گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹو کمیٹی محمد ضیاء الدین نے کیتی، تحقیق، تخلیق تے ترویج سمیت مختلف امور تے گہل کتھ کیتی گئی

محمد ضیاء الدین گندھارا ہندکو اکیڈمی دے اجلاس دی صدارت پئے کردین

پشور (ہندکووان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ پشاور دے تحت، گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دا عمومی انتظامی اجلاس نمبر 397 گلبہار اچ منعقد ہویا جس دی صدارت گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور دے چیف ایگزیکٹو کمیٹی محمد ضیاء الدین نے کیتی۔ اجلاس اچ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے سٹاف ممبران نے شرکت کیتی۔ اس موقع تے مستقبل اچ منعقد ہونڑیں والے ہندکو علمی وادبی پروگراماں دے حوالے نال تفصیلی گہل کتھ کیتی گئی۔ سٹاف ممبران دی کارکردگی دا جائزہ لتا گیا، نویں آنڑیں ولی کتاباں دے حوالے نال بی تفصیلی تبادلہ خیال کیتا گیا۔ یاد رہوے کہ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے ہفتہ وار عمومی انتظامی اجلاساں دا سلسلہ 2015 سی جاری اے جناں دی صدارت گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری تے گندھارا ہندکو اکیڈمی دے چیف ایگزیکٹو کمیٹی محمد ضیاء الدین کردین۔ اناں اجلاساں دے منٹس نُوں کتابی صورت بی دتی گئی اے۔ اجلاس اچ تحقیق، تخلیق تے ترویج دے حوالے نال بی سٹاف ممبران نال گہل کتھ کیتی گئی تے ریسرچ دے کم نُوں تیز کرنے تے زور دتا گیا۔

ہندکو زبان دیاں کتاباں دی رونمائی

دوستی پشاور ادبی میلے دے تحت گندھارا ہندکو بورڈ دے زیر اہتمام شائع سعید پارس دی کتاب ''پھُل خیالاں دے'' تے محمد نواز صابر دے شعری مجموعے ''اتھرو دل دے'' دی رونمائی کیتی گئی

پشور (ہندکوان نیوز) چوتھے سالانہ دوستی پشاور ادبی میلے دے تحت گندھارا ہندکو بورڈ دے زیر اہتمام شائع ہونڑیں ولی 2 کتاباں دی تقریب رونمائی کیتی گئی جس اچ ہندکو زبان دے نامور شاعر، ادیب تے آرٹسٹ سعید پارس ہونڑاں دی کتاب ''پھُل خیالاں دے'' تے حال اچ ہی اباسین آرٹس کونسل دے سالانہ ادبی کتب ایوارڈ وسے نامزد کیتی گئی محمد نواز صابر دے شعری مجموعے ''اتھرو دل دے'' شامل اے۔ دوستی پشاور ادبی میلے دے تحت منعقدہ مذکورہ تقریب اچ کتاباں دے مصنفین تے شرکاء نے اظہار خیال کیتا تے کتاباں تے روشنی پائی۔ تقریب دے اخیر اچ سعید پارس تے محمد نواز صابر ہونڑاں نُوں دوستی پشاور ادبی میلے دی انتظامیہ دی طرف سی سرٹیفکیٹ بی دتا گیا تے اُناں دی کاوش نُوں سراہیا گیا۔ یاد رہوے کہ پچھلے سال بی دوستی پشاور ادبی میلے اچ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین ہونڑاں نال اک خصوصی شام دا اہتمام کیتا گیا ایا، جس اچ ہندکو زبان وادب دے فروغ دے حوالے نال تفصیلی گہل کتھ کیتی گئی ای۔

دوستی پشاور ادبی میلے اچ گندھارا ہندکو بورڈ دے ایگزیکٹو ممبر نامور شاعر، ادیب تے آرٹسٹ سعید پارس نُوں فرحت اللہ بابر ایوارڈ دیندے پئین، جدکہ دوسرے پاسے نامور شاعر محمد نواز صابر اپڑی کتاب ''اتھرو دل دے'' دے بارے اچ منعقدہ تقریب اچ اظہار خیال پئے کردین، دوسرے پاسے شرکاء دے نال گروپ فوٹو

گندھارا ہندکو بورڈ دی ہندکو ادبی اکھ دے تحت 683 واں اجلاس

محمد نواز صابر، احمد ندیم اعوان، ڈاکٹر خادم ابراہیم، اختر محمود سیماب تے علی اویس نے اپڑے کلام پیش کیتے

پشور (ہندکوان نیوز) گندھارا ہندکو بورڈ دی ہندکو ادبی اکھ دے تحت 683 واں اجلاس بسلسلہ ہندکو مشاعرہ بمقام ایریا سٹڈی سنٹر پشاور یونیورسٹی اچ منعقد ہویا، جس دی صدارت ہندکو تے اردو زبان دے نامور شاعر تے کئی شعری مجموعیاں دے خالق محمد نواز صابر دی نے کیتی۔ نظامت دے فرائض علی اویس خیال نے سرانجام دتے۔ اس مشاعرے اچ مذکورہ دے علاوہ احمد ندیم اعوان، ڈاکٹر خادم ابراہیم، اختر محمود سیماب، نعمان قیوم تے بلال احمد نے شرکت کیتی۔ اس موقع تے شعراء نے اپڑے تازہ منظوم ہندکو کلام پیش کیتے۔ صدر مجلس نے اپڑے صدارتی خطبے اچ ہندکو زبان و ادب دے فروغ وسے گندھارا ہندکو بورڈ دی کاوشاں نُوں سراہندے ہوئے کہیا کہ گندھارا ہندکو بورڈ دی ادبی سرگرمیاں نہ صرف لائق تحسین اُن بلکہ قابل تقلید بی وُن، اس موقع تے صدر مجلس نے تمام شرکاء دا شکریہ ادا کیتا تے اپڑا ہندکو کلام پیش کیتا۔

گندھارا ہندکو بورڈ دی خدمات نُوں سراہنے آں، ڈاکٹر عامر سہیل

محمد ضیاء الدین نے اپڑی ساری زندگی ہندکو زبان دے فروغ وسے وقف کر دتی اے

پشور (ہندکوان نیوز) ایبٹ آباد نال تعلق رکھڑیں ولے نامور شاعر، ادیب تے محقق ڈاکٹر عامر سہیل نے گندھارا ہندکو بورڈ دی خدمات نُوں سراہندے ہوئے کہیا کہ گندھارا ہندکو بورڈ دے جنرل سیکرٹری محمد ضیاء الدین نال میرا پرانڑاں تعلق اے، اُناں نے اپڑی ساری زندگی، اپڑے وسائل تے اپڑا قیمتی وخت ہندکو دی ترویج تے ترقی وسے وقف کر دتے وُن۔ گندھارا ہندکو بورڈ مقامی لحاظ نال، ملکی سطح دے اعتبار نال تے عالمی حوالے نال ہندکو زبان وادب دے فروغ وسے کم کرنے والا اک بہترین ادارہ وے، اس دی خدمات کتابی حوالے نال، تحقیق دے حوالے نال، تنقید دے حوالے نال نوے نوے جیہڑے لکھڑیں والے لوک اُن اُناں دی حوصلہ افزائی دے حوالے نال، جیہڑے لوک دُنیا تو چلے گئین اُناں دے قلمی ذخیریاں نوں محفوظ کرنے دے حوالے نال، تے ہندکو دا جیہڑا معاصر منظرنامہ وے اُس نوں محفوظ کرنے دے اعتبار نال بے مثال اُن۔

بیادِ رفتگاں

مقبول اعجاز اعجازی نُوں دنیا سی رخصت ہوئے 16 سال لنگ گئے

پشور (ہندکوان نیوز) ہندکو زبان دے نامور شاعر مقبول اعجاز اعجازی ہندکو زبان دے خوبصورت لب و لہجے دے ترقی پسند تے انقلابی شاعر اَئے۔ اناں دے کلام اچ سب سی وڈی خوبی اے وے کہ ہندکو زبان تے محاوریاں دا ٹھیٹھ استعمال تے مختلف موضوعات نُوں قلمبند کیتا گیا وے اناں دیاں کئی تخلیقی کاوشاں بول ملنگا، تلتلی، تارا و یرہ چھپ کے منظر عام تے آئیاں، جدکہ ہندکو، پشتو، اردو تے انگریزی زبان تے مشتمل تحقیقی کاوش ''کتاں'' دے عنوان نال چھپ کے منظر عام تے آئی گندھارا ہندکو اکیڈمی نُوں اے اعزاز حاصل رہیا کہ اناں دی مذکورہ جملہ مجموعیاں نُوں شائع کیتا گیا۔ مقبول اعجاز اعجازی دا تعلق پشور نال ایا تے فروری 2009 اچ دنیائے فانی سی کوچ کر گئے۔

ساجد سرحدی مرحوم دی 91 ویں سالگرہ

پشور (ہندکوان نیوز) ہندکو، اُردو تے فارسی زبان دے خوبصورت لب و لہجے دے شاعر، شاعرِ پشور ساجد سرحدی ہونڑاں دی 91 ویں سالگرہ۔ شاعر پشور ساجد سرحدی ہندکو زبان دے صفِ اوّل دے شعراء دے وچ شمار کیتے جاندے وُن تے ساجد سرحدی مرحوم گندھارا ہندکو بورڈ دے نال اک عرصے سی منسلک رَئے۔ گندھارا ہندکو بورڈ دے تحت ہونڑیں والے مختلف اَدبی اجتماعات، کانفرنساں تے اجلاساں دے وچ نہ صرف شرکت کیتی بلکہ کئی نشستاں دی صدارت بی کیتی۔

ہندکو، اُردو زبان دے شاعر مضمر تاتاری دے کلام تے تحقیق دا کم جاری

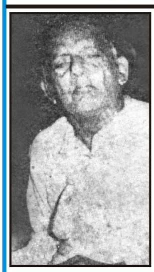

پشور (ہندکوان نیوز) ہندکو اُردو زبان دے نابغہ روزگار شاعر مضمر تاتاری مئی 1907 اچ پیدا ہوئے تے فروری 1987ء اچ دنیا فانی سی کوچ کر گئے، تاتاری مرحوم اگرچے اک اُمی شاعر اَئے لیکن احمد فراز، محسن احسان، رضا ہمدانی تے خاطر غزنوی جئے شعراء نے اناں دی قادر الکلامی تے سخن بیانی نُوں نہ صرف تسلیم کیتا بلکہ اناں دے فن دا اعتراف بی کیتا۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت مضمر تاتاری دا ہندکو، اُردو تے مشتمل مجموعہ کلام آبشار دا دوسرا ایڈیشن 2017 نُوں چھپ کے منظر عام تے آیا، جدکہ اناں دے ہندکو کلام دے اُتے اکیڈمی دے تحت تحقیق دا عمل جاری اے۔

نذیر بھٹی مرحوم دی 85 ویں سالگرہ

پشور (ہندکوان نیوز) مشہور زمانہ ہندکو گیت ''اے دیس پشور پشوریاں دا'' دے خالق نذیر بھٹی ہونڑاں دی 85 ویں سالگرہ وے، نذیر بھٹی فروری 1940 نُوں پشور اچ پیدا ہوئے، مرحوم ہندکو، اُردو، پشتو زبان دے نامور شاعر، ادیب، محقق، مصنف، کالم نگار ڈرامہ نگار تے ریڈیو، ٹی وی فلم رائٹر تے درجناں انعام یافتہ کتاباں دے مصنف اَئے۔ گندھارا ہندکو بورڈ نُوں اے اعزاز حاصل رہیئے کہ اُناں دی جُملہ کتب دی اشاعت گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت ممکن ہوئی اے۔

ادب دوست شخصیت اُستاد صوفی بشیر احمد نُوں وِچھڑے 3 سال لنگ گئے

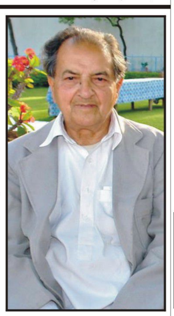

پشور (ہندکوان نیوز) پشور دی ادبی تنظیماں دی جان تے صوبہ سرحد دے قلم قبیلے دی نامور اَدب دوست شخصیت اُستاد صوفی بشیر احمد نُوں وِچھڑے ہوئے 3 سال لنگ گئے۔ اُستاد صوفی بشیر احمد گندھارا ہندکو بورڈ دے ایگزیکٹو ممبر ہونڑیں دے نال نال پشور دی دیگر اَدبی تے فلاحی تنظیماں دے بڑے فعال رُکن اَئے۔ جدکہ درس و تدریس دے شعبے سی ریٹائر ہونڑیں دے بعد تا دم آخر اوہ ریڈیو پاکستان پشاور دے نال جُڑے رَئے، تے اس دے علاوہ شوریٰ ہمدرد پاکستان دے نال بی وابستہ اَئے۔ اُستاد صوفی بشیر احمد اگرچہ خود صاحبِ کتاب نی اَئے لیکن کئی کتاباں اچ اُناں دے تذکرے تے خاکے موجود اُن تے کئی نابغہ روزگار شعراء، ادباء تے کالم نگاراں نے اُناں دی ادبی دوستی دا نہ صرف اعتراف کیتا بلکہ سراہیا بی۔ گندھارا ہندکو اکیڈمی دے تحت اُستاد صوفی بشیر احمد وَسے تعزیتی ریفرنس دا انعقاد بی کیتا جا چکا وے۔

ڈاکٹر ناز درانی دی 100 ویں سالگرہ

پشور (ہندکوان نیوز) سعد اللہ جان المعروف ڈاکٹر ناز درانی ہندکو تے اُردو زبان دے اک نامور شاعر، ادیب تے سیاسی کارکن اَئے، اناں نُوں اے اعزاز حاصل رہیئے کہ اناں نے ہندکو زبان وادب دی ترویج وترقی وَسے مختلف جہتاں تے پلیٹ فارمز تے قابل ستائش کوششاں کیتیاں، اناں دے ہم عصر شعراء دے وچ غلام رسول گھائل، عبدالطیف ساجن، عبدالرشید تاج، آتش فہمید وغیرہ اَئے۔ ڈاکٹر ناز درانی بزم شعور ہندکو دے روح رواں اَئے جس دے بانی استاد غلام رسول گھائل اَئے۔

ہندکو ناول ''سنگلاں'' دی تقریب پذیرائی دا انعقاد

پروفیسر ملک ناصر داؤد دی مذکورہ کاوش تے سید ماجد شاہ، ڈاکٹر عادل سعید تے سہیل صمیم نے گہل کتھ کیتی

حویلیاں (نمائندہ ہندکووان) بزم علم وفن پاکستان (ہزارہ) دے زیر اہتمام ماڈرن ایچ پبلک سکول وکالج گرلز سیکشن وچ معروف شاعر وادیب پروفیسر ملک ناصر داؤد دے ہندکو ناول ''سنگلاں'' دی تقریب پذیرائی منعقد ہوئی۔ کرسی صدارت تے پروفیسر محمد فاروق ایہے۔ مہمان اعزاز پروفیسر ممتاز حیدر ایہے۔ سٹیج سیکٹری دے فرائض ڈاکٹر عامر سہیل بہوں وچ ٹل ادا کیے۔ جتھاں مقالہ نگاروں ناول بارے مقالات پیش کیے انہاں وچ ڈاکٹر عادل سعید قریشی تے سہیل صمیم شامل ایہے۔ ناول نگار سید ماجد شاہ وی ناول تے گل بات کیتی۔ ہندکو زبان وچ بہوں کہٹ ناول لکھے گئین۔ ہزارے دی زمی تے لکھیا جانڑے والا ایہہ دوآ ناول اے انجو اس دی تاریخی حیثیت بنڑدی اے۔ ایہہ ہک معاشرتی ناول اے۔ اس وچ ہزارے دی ثقافت دے رنگ دِسدن۔ اس دے نال نال ناول وچ اتھے دی تاریخ، ماحولیات، سماجی مسئلے جنجوں تے کڑیاں دی تعلیم تے انسانی نفسیات آں سامنڑے آندا گیا ہے۔ ناول آں فنی زاویاں توں پرکھ کے ہک چنگی کوشش قرار دتا گیاہے۔ بزم دے صدر واحد سراج اخیر وچ مزماناں دا شکریہ ادا کیتا۔

ہندکو ناول سنگلاں دی تقریب پذیرائی دے موقع تے شرکاء دا گروپ فوٹو

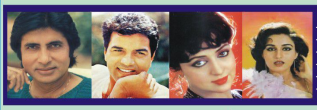

پردہ سیمیں

جنگ عظیم تے بنڑی مشہور زمانہ فلم "سٹے لاگ 17"

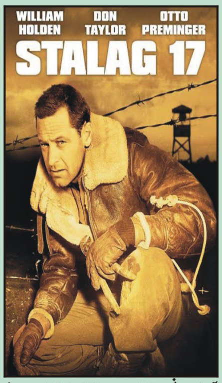

اس فلم اچ بہتیرے کردار اُن، ہر کردار دی آپڑی نفسیات اے تے آپڑا اورتاوا وے۔ اُناں دا سب تو وڈا مسئلہ قید اے تے قید اونڑے دی وجہ "جنگ" اے۔ جنگ کیوں لڑی جاندی اے؛ اس وسے کہ مسئلے حل کیتے جاؤن برے مسئلے کہٹ دے نینگے ودھ دے وُن۔

تبصرہ نگار: ڈاکٹر محمد عادل

دریائے ڈینیوب روس دے دریائے والگا دے بعد دوسرا سب توں وڈا دریاوے جہیڑا کہ وسطِ یورپ سی لے کے جنوب مشرقی یورپ وچ بلیک فارسٹ کولو اوندا ایا بحیرہ اسود دے درمیان رُڑ دا وے۔ اے دنیا اچ سب توں زیادہ ملکاں چو لنگڑیں ولا دریاوے۔ اس دریا دا منبع جرمنی اے تے بحیرہ اسود اچ آپنوں فنا کرنے توں پہلے اے آسٹریا، سلواکیہ، ہنگری، کروئشیا، سربیا، رومانیا، بلغاریہ، مالدووا تے یوکرین دی سرزمیناں نوں سیراب کردا جاندا وے۔ اسی دریائے ڈینیوب دے کنارے کسی جگہ تے بنڑایا گیا ایا سٹیلاگ 17۔ "سٹیلاگ"، جرمن زبان دے لفظ "سٹیم لاگر" دا مخفف وے جس دا مطلب اے "مرکزی کیمپ"۔ سٹیلاگ 17 ہک مرکزی کیمپ ایا جتھے دوئی جنگ عظیم دے قیدیاں نوں رکھا جاندا ایا۔ اس کیمپ اچ انج تے ہزاراں قیدی بہتیریاں حصیاں اچ قیدائے برے اے کہانڑی سٹیلاگ 17 دے اس کمپاونڈ دی اے جتھو دی بیرکاں وچ 640 امریکی قیدی بندائے۔
فلم دے شروع تے بیرک نمبر4 دے سارے قیدی اتھوسی

فلم اچ دو قیدیاں دی جوڑی اے "اینیمل" تے "ہمینری" جتاں اچ اینیمل (رابرٹ سٹراس) ہک لما چوڑا برے بیوقوفی دی حد تکل سِدھا سادا وے جہیڑا کہ تریمت (خاص طور تے ہک مشہور ماڈل) دے فراق اچ تڑف دا رہنداوے۔

دو قیدیاں نوں نساڑیں دا آپڑے ولو ہک فول پروف منصوبہ بنڑادین برے او منصوبہ ناکام او جاندے تے نسٹریں ولے دوواں قیدی جرمن سپاہیاں دے ہتھو مارے جاندین۔ اسی ویلے سی اس دو گھنٹے لمی فلم دے قیدیاں وچکار ہک کشمکش شروع او جاندی اے کہ اناں وچو کوئی ہک جرمن انتظامیہ دا مخبر اے جس دی وجہ نال اُناں دے دو یار مارے گئین۔
بیرک نمبر4 دا انچارج "فیلبل شلز" بڑا مزے دا کردار ڈیزائن کیتا گیا وے جہیڑا قیدیاں نال منہ تے بڑا دوستانہ رویہ رکھدے۔ ہس ہس کے گلاں کردے تے ہاسے کھیڈے اچ ای ٹھکاندا بی اے۔ اناں نوں کہیندے کہ میں تے تواڈا یار آں برے اگر تواناں لوکاں نے کوئی اِجئی غلطی کیتی جس دی وجہ نال کوئی نواں انچارج آیا تے او بوت ظالم اوسی۔ اسی نے آپڑا ہک جاسوس اِناں قیدیاں اچ چھوڑا ایا اوندے۔
اُناں قیدیاں وچ ہک سارجنٹ سیفٹن (ولیم ہولڈن) بی اُن جہیڑے کہ بڑے ہشیار انسان اُن۔ او قیدیاں نال کدی کھیڈاں تے کدی کسی ہور موقعیاں تے شرطاں لا کے سگریٹاں جیت دے رہندین تے فر اناں سگریٹاں دے بدلے جرمن فوجیاں سی آپڑے وسے سہولتاں لیندے ریندین جسراں کہ ہک موقعے تے جدو سارے قیدی ہک بڑا ای بدذائقہ ناشتہ کردے پئے اوندین تے سیفٹن صاب آپڑے وسے انڈا فرائی کردے پئے اوندین۔

بیرک دے سارے قیدی سیفٹن نوں ای مخبر سمجھدین۔ فلم اسی سسپنس دے نال اگے ودھ دی اے کہ مخبر کونڑ اے؟ ولیم ہولڈن نوں اس فلم وسے آسکر ایوارڈ نال نوازا بی گیا ایا۔
انج تے ویکھا جاوے تے جنگی قیدیاں دے کیمپ تے اتھو نسٹریں دے موضوع تے بنڑنے ولی فلماں بڑی سنجیدہ قسم دی اوندیاں جتاں اچ قیدیاں تے ظلم و بربریت دی انتہا دسی جاندی اے بر آئی ایم ڈی بی تے 9۔7 دی ریٹنگ رکھریں ولی اے فلم بڑے ای ہلکے پھلکے تے ہسدے مسکراندے انداز اچ بنڑائی گئی اے۔ فلم دے کردار بڑے زندہ دل قسم دین جتاں نے اس قید نال، اس ماحول نال سمجھوتہ کرلتا وے تے ہنڑ او اس قید اچ موت سی پہلے مرنے تے تیار ہنگے۔

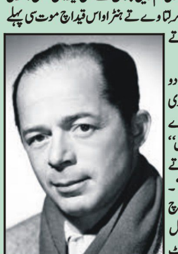

فلم اچ دو قیدیاں دی جوڑی اے "اینیمل" تے "ہمینری"۔ جتاں اچ اینیمل (رابرٹ سٹراس) ہک لما چوڑا برے بیوقوفی دی حد تکل سِدھا سادا وے جہیڑا کہ تریمت (خاص طور تے ہک مشہور ماڈل) دے فراق اچ تڑف دا رہندا وے، جد کہ ہمینری (ہاروے لیمبک) اینیمل نوں اس دی غلطیاں دی وجہ نال مشکلاں اچ پھسٹریں سی بچاندار ہنداوے۔
فلم دے ہدایت کار مشہور زمانہ "بلی ولڈر" اُن جتاں دے کریڈٹ تے بہتیریاں اِجئی فلماں وُن جتاں اچ اناں نے سنجیدہ موضوعاں تے رومانس وغیرہ نوں کامیڈی دا رنگ دے کے پیش کیتے تے پہرپور کامیابیاں حاصل کیتیاں۔ ڈائریکٹر، جتاں نے آپ "ایڈون بلم" دے نال مل کے فلم دا سکرین پلے یعنی منظر نامہ بی ترتیب دِتے، نے فلم اچ کسی بی جگہ تے بوریت دا احساس نی اونڑے دِتا۔ ڈائریکٹر بلی ورڈ دی آسکر دے وسے بطور ڈائریکٹر تے سکرین پلے رائٹر دے کل ملا کے 21 نامینیشنز اوئیاں تے 5 واری اُناں نے اے ایوارڈ حاصل کیتا۔
فلم اچ گُش جذباتی منظراں نوں بی اسراں پیش کیتا گیا وے کہ جتوں ویکھ کے ناظر مسکراندا بی اے تے افسردہ بی او جاندے۔ جسراں کہ ہک موقعے تے جدو قیدیاں دے کہاراں چو ڈاک آندی اے تے اینیمل نوں ہک خط بی نی آندا تے ہمینری نوں اٹھ خط ملدین تے فر او سارے خط بی ہک فنانشیل کمپنی ولو لکھے نکل دین، جتاں دا او قرض دار اوندے۔

فلم دے ہدایت کار مشہور زمانہ "بلی ولڈر" اُن جتاں دے کریڈٹ تے بہتیریاں اِجئی فلماں وُن جتاں اچ اناں نے سنجیدہ موضوعاں تے رومانس وغیرہ نوں کامیڈی دا رنگ دے کے پیش کیتے تے پہرپور کامیابیاں حاصل کیتیاں۔

قیدیاں چکارو ہک آپڑی تریمت نال بوت محبت کردے، او جدو آپڑی زنانی دا خط پڑھدے تے اس اچ ازی رن نے اس نوں لکھا اوندے، "تو یقین نہ کرسیں میں تیرے نال کتنی محبت کرنی آں۔ تو یقین نہ کرسیں کہ ہک تہاڑی ساڈے کہار دے بوئے تے کوئی ہک نکی جئی بچی چھوڑ گیا، میں نے او بچی پال لتی اے تے تو یقین نہ کرسیں کہ اس بچی دی شکل وصورت بی بالکل میرے جئی ای وے"، اے خط پڑھدے ائے او کہندے، "خدا خبرے، میری تریمت بار بار کیوں پئی کہندی اے کہ میں یقین نہ کرساں، منوں اس تے پورا یقین اے"۔
اے فلم کرسمس 1944 سی ہک ہفتہ پہلے دی روداد اے تے فلم اچ قیدیاں دا کرسمس ڈے تے اس تے گونڑ بوت ای شان دار اے۔ جرمن انتظامیہ قیدیاں نوں کرسمس تحفے دے طور تے ہٹلر دی خودنوشت بی دیندی اے۔
فلم دی کہانڑی ہک سٹیج پلے کولو لتی گئی اے جہیڑا کہ "ڈونلڈ بیون" تے "ایڈمنڈ ٹِرسکی" دی لیکھت ایا، اے ڈرامہ اُناں دی اوولی یادداشتاں تے مبنی ایا جہیڑا اناں نے بطور جنگی قیدی کسی کیمپ اچ گزاری ایاں۔
اس فلم اچ بہتیرے کردار اُن، ہر کردار دی آپڑی نفسیات اے تے آپڑا اورتاوا وے۔ اُناں دا سب تو وڈا مسئلہ قید اے تے قید اونڑے دی وجہ "جنگ" اے۔ جنگ کیوں لڑی جاندی اے؛ اس وسے کہ مسئلے حل کیتے جاؤن برے مسئلے کہٹ دے نینگے ودھ دے وُن، بربادی آ کے ای رہندی اے۔ کوئی نی بچ سکدا۔ گُش جنگ اچ مر جاندین، گُش قید او جاندین۔ مرنے ولیاں تے رونڑا پٹنڑاں او جاندے تے قیدی نوں اس دی تریمت خط لکھ کے کہندی اے کہ، "تو یقین نہ کرسیں برے میں ہنڑ بی تیری آں" تے قیدی کہندے کہ، "میں یقین کیوں نہ کرساں"۔

گوشہ ادب

حمد باری تعالیٰ
رانی بانو

میرے اللہ میرے والی
تیری بندی تیری سوالی
آپڑے کرم دا بوٹا را دے
دل دی زمی ہوگئی خالی
امّر تیرا جد ہو جاوے
پہر جاسی ایہہ چھولی خالی
تیری رضا دے تابع دِسن
سجری سویل تے شام دی لالی
تیری تجلی دیاں کرناں
روشن ہوگئی رات بھی کالی

غزل
(سید سعید گیلانی)

دیوالاں نال کرنی آں گلاں یار دیاں
سونڑے نیں دیندی آں چوٹاں منوں یار دیاں

دُکھاں والی بھیڑ اُچ رستہ پُہل گئی آں
آر دی رہنیاں نہ میں لوکو پار دیاں

غیراں دے نال مل کے منوں ساڑناں ویں
اچھیاں نینگیاں دیکھ اے گلاں خار دیاں

جُوکا ونگرو پینڈیاں وُن لو عاشقاں دا
ریتاں رساں عشق دے کاروبار دیاں

راہواں ویکھن بال کے دیوے اتھرواں دے
ترپائیاں اکھیاں ترے دیدار دیاں

چُپ رہ عشق نوں داغ نہ لا رُسوائی دا
بار نیں کر دا گلاں کوئی کہار دیاں

جدو اکلا ہونواں یاداں یار سعید
ڈنگ اٹھوویں ونگرو دل تے مار دیاں

نعتیہ حرفی
اُستاد میر احمد مٹھو

ب۔ بلند ہے نبیؐ دی شان یارو جسدی خاطر ایہہ کل گلستان بنیا
اوہ سالار ہیوے کل انبیاء دا خاطر اُسدے کل سامان بنیا
محمدؐ عرب دیوچ ولد ہویا پیدا عربی دیوچ قرآن بنیا
تائیں عرش سی بڑھ گئی اے ارض مٹھو جد زمین تے اُس دا مکان بنیا

۔،۔،۔،۔،۔،۔،۔

ن۔ نبی نوں گر نہ معراج ہوندا اٹھاراں برساں دی کیکن رات بندی
ہوندی نوے ہزار گفتار ناہیں مولا نال جے نہ ملاقات بندی
اگر مالک نہ گھلاں منظور کر دا اُمت واسے لکھ مشکلات بندی
بھیجاں لکھ درود رسولؐ اُتے بات بات اندر مٹھو بات بندی

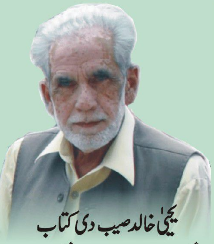

یحییٰ خالد صیب دی کتاب
"گلیاں تے درنڈے" چو منتخب افسانہ
(مہاشہ)
(دوئی قسط)

خیر گل دوئے پاسے نکل گئی اے۔ میں پیا آخنا ایہاں جے اُتھے کالا آگیا تے مہاشے اُساں آونج آخی۔ اسی کجھ ڈر جے گئے۔ مہاشے اُساں آخیا
"بچھا نکیو! رہندی گھانڑیں کل پاساں۔ ہنڑ تُسی جلو کہرے آں"
اسی اُٹھ کے کہرے آں ٹُر گئے۔
فر ہر دوئے چوتھے دیہاڑے راتی کالا آ جُلے تے مہاشہ گھانڑیں ادھے بچ سٹ کے اُساں کہار پہیجھ چھوڑے تے اوہ دوئے کجھ گلاں کر نڑ لگ پیونڑ۔ اللہ جانڑئیں اوہ کے گلاں کردے رہندے ایہے۔ ہک دیہاڑے اُسی لوہار بابے دے دکانے بچ بیٹھے دے ایہے آں۔ مہاشہ کیہرے باہر گیا دا ایہا۔ فضلا بابا پھالا چنڈانڑئیں آں آیا۔ اُس ہل، پھالا تے انگار ہک پاسے رکھے۔ ہلاّں نالوں پھالا لاہ کے لوہار بابے آں دتا تے پچھیا۔
"اج جاتک کتھے ای نوریا"
"منجھ کھول کے کھڑی ہوسیں" لوہار بابے جواب دتا
"تیرے نال ہک گل کراں کدے خفا نہ ہوئیں تے" فضلے بابے کجھ سیتی آں آخیا
"خیر ہووے! اج تدھاں کے پچھڑئیں دی لوڑ پئے گئی اے۔" لوہار بابے ہتھوڑا تلے رخ چھوڑیا
"نہ نہ خیرا ای اے پر دیخ نا زمانہ کے پیا جلدائے۔ اُراں پرہاں دیخڑاں ای پیندئے نا"
"فضلیا! گل پھیر کے کیوں کرنیں۔ صاف صاف دس آخدا کے وئیں۔" لوہار بابے دے مونہے تے حریانگی جئی آگئی
"ایہہ مہاشہ راتی کتھے سیندئے؟" فضلے بابے پچھیا
"دکانے بچ! پر ہویا کے وے" لوہار بابا کجھ پریشان جیا ہوگیا
"کجھ نئینھ۔ بس کدے کدے آدمی دیخ سنڑ کہندئے۔ جوان خون اے۔ کیہرے وی پیر تلہک ہک دئے" فضلے بابے کجھ عجیب جئے طریقے نال آخیا
"فضلیا دیخ جاتک میرا تُساں ساریاں دا دیخیا سنڑیا دئے۔ اج تدھ ایہہ کیہہ جئی گل کر چھوڑی اے۔" لوہار بابے بڑے دُکھے نال آخیا
"اصل بچ گل ایہہ وے جے میں دو چار واری راتی کالے نال دیخیئے۔ کالے دا تدھاں پتہ ای اے جے اوہ راتی دا بادشاہ وے۔ میں آخناں کیہرے سنگے دا اثر نہ ہو جلے سو۔ بس گل اتنی اے۔" فضل بابے آخیا
"بچھا میں دیخسانس۔ ایہہ انگار اُراں چادے"
لوہار بابے انگار انگیٹھی بچ سٹے تے پھالا چنڈڑئیں آں لگ پیا۔ اسی باہر نکل گئے۔ دیگری ویلے میں دکانے کولوں ٹھنگھتا تے مہاشے مانہہ بلا کہدا۔ اوہ درانٹیاں پیا دندا ایہا تے لوہار بابا اُتھے نئینھ ایہا۔ میں اُس کول جُل بیٹھا۔ اوہ کجھ خفا جیا سہئی ہوندا ایہا۔
"کے گل اے۔ ایہہ تُساں دا جہاز کیوں رُڑھیا دئے؟" میں پچھیا۔
"کے دسّیں یرا اج لالے میری بہوں بے عزتی کیتی اے۔ اللہ جانڑئیں کس اُس دے کن پہرے نے۔"
"کیہرے کالے والی گل تے نئینھ" میں پچھیا
"تدھاں کنجو پتئے۔؟" اُس درانٹی ہتھے بچوں تلے رخ چھوڑی
"اصل بچ اُسی اِتھے ای بیٹھے دے ایہے آں جے فضلا بابا پھالا چنڈانڑئیں آں آیا ایہا۔ اُس تیرے لالے آں آخیئے جے اوہ تدھاں کالے نال سنگے توں ڈکے۔"
"بچھا تاں ایہہ گل اے۔ مہاشے لما ساہ کہدا۔ پر میں تے کدے اُس نال سنگ نئینھ کیتا۔"
"پر اوہ تیرے کول راتی آندا ای رہندئے نا" میں آخیا
"ہک دو واری آیا ایہا۔ اس بچ سنگے دی کیہڑی گل اے؟" اُس جواب دتا
"پر تدھاں تے پتہ ای اے جے فضلے بابے آں راتی نیندر تے آندی نئینھ۔ اس کر کے اوہ راتی اُراں پرہاں پھردا رہندئے۔ تُساں دوواں کیہرے نال دیخ کہد اہوسیس"۔ میں آخیا۔
مہاشہ سوچاں بچ پئے گیا تے نالے گل بدلا کہد لیس
دو وے دیہاڑے اسی نماشاں ویلے چھپنڑ چھوت پئے کھیڈنے ایہے آں۔ اساں دی چھپڑئیں دی واری ایہی۔ میں گرائیں توں باہر مکئی دی ڈوگی بچ چھپڑئیں جو گے جُل بڑیا۔ تھوڑی سیتی آں مانہہ بتّے توں کجھ گُہر گُہر دی واز آئی۔ میں کن سہیڑ کہدے۔ تے نالے پولیوں پولیوں اُس آوازاں داہر کھسکنڑ لگ پیا۔ ذرا نیڑے ہویا تے مہاشے دی واز سیانڑو کہدی پر دوئی واز کسے گڑی دی ایہی۔ میں بہوں حریان ہویا۔ مہاشہ تے دس جائی کسے گُڑی نال؟ عجیب جئی گل ایہی۔ میں اُٹھیئی وڑ بُٹ کہدی۔ چھپنڑ چھوت تے رہ گیئی ہک پاسے میں چرھے تانڑوں اُتھے ای ساہ ڈک کے بیٹھا رہیا۔ کجھ سیتی آں اوہ اُٹھ گئے۔ میں دیخیا جے مہاشے نال ملکے دی تہی ریشماں ایہی۔ اوہ اپڑئیں کہرے آں چلی گئی تے مہاشہ اپڑئیں آں۔ میں اُتھوں مُڑ کے حوضرے بچ پچھیا تے ہک اشرف کہلا ای اُتھے بیٹھا دا ایہا۔ ہور جاتک کہراں چلے گئے ایہے۔ اشرف بہوں لہرو نال مانہہ آخیا
"تیرے نال تے کھیڈڑاں ای گناہ اے۔ کدھر دفع ہو گیا ایہا ائیں۔ سارے جاتک تدھاں دیخ دیخ کے کہرے آں چلے گئے نے۔ میں اُساں کے دسدا جے میں کتھے دفع ہو گیا ایہاں۔ اسی دوئے کہروں ٹکڑا کھا کے مہاشے داہر چلے گئے۔ اُس کولوں گھانڑیں سُنڑدے ای ایہے آں جے لوہار بابا اساں کولوں لنگھ کے ڈوگی آں گیا تے کجھ سیتی آں مُڑ کے اندر چلا گیا۔ گھانڑیں مکی تے اسی دوئے کہرے آں مُڑے۔ دکانے کولوں ذرا جے دور ہوئے تے اشرف مانہہ آخیا۔
"ایہہ کجھ اوپری جی گل نئینھ ہوئی؟۔"
"کے گل؟" میں پچھیا
"پہلے تے کدے لوہار بابا باہر نئینھ آیا ایہا۔" اُس آخیا
"دیہاڑی فضلے بابے دیاں گلاں نئینھ سُنڑیاں ایہاں نی۔ ہنڑ لوہار بابے ٹاہ ٹنڈ ہوالی تے کرنی ای اے نا۔"
میں اشرف آں اَجے آلی گل نہ دسی۔ میں جہان دیہاڑے دکانے آں نہ جُل ہکیا۔ پہایا اُراں پرہاں ای پھردار ہوے۔ دادا اُری وی ہنڑ مالے دی دیخ پہال نئینھ کر ہکدے ایہے۔ اُتوں کہاہ کنڈ اوی کرنا ہوندا ایہا۔ اس کر کے وہیل ای نئینھ لگدی ایہی۔ ہک دیہاڑے ذرا ٹیم تھہایا تے دکانے آں چلا گیا۔ مہاشہ اُتھے نئینھ ایہا۔ لوہار بابا پیا درانٹی بڑہاندا ایہا۔ اُسی وی کدے کدے باندے ہوواں تے تے دکانے بچ جُل بہنے ایہے آں تے کدے کدے کھل شل پھوکدے یا بدان ماردے رہنے ایہے آں۔ میں دکانے بچ بڑیا تے لوہار بابے کھل پھوکڑئیں دا آخ چھوڑیا۔ میں چُپ کر کے کھل پھوکڑئیں لگ پیا۔ مہاشے دا پچھیا تے لوہار بابے آخیا۔
"اُٹھئی کیہرے ہوسی۔" لوہار بابے درانٹی آں اخیرلی پانڑ دتی تے مہاشہ اندر آنڑ بڑیا
"کے آخدا ایہی ملک؟" لوہار بابے پچھیا
"کجھ نئینھ لالہ۔ بس اوہ جیہڑا کم میرے کولوں کرانڑ ئے میں اوہ نہ کر ہکدا۔" مہاشے جواب دتا۔
"پُتر اسی لسّے لوک آں۔ کیہرے ایہہ نہ ہووے جے اوہ تدھاں کوئی تکلیف دیوے۔" لوہار بابے بے وسی نال آخیا
(جاری اے)

گونڑ
ساجد سرحدی

گورے ہتھاں اُتے مہندی سوئے رنگ دی
ہتھ ماہی دا ہتھاں دے وچ منگ دی

ماہی پھُل تے میں کلی آں گلاب دی
آئی رُت ساڈے حُسن تے شباب دی
ماہی میرا تے میں ماہی دے واں سنگ دی
ہتھ ماہی دا ہتھاں دے وچ منگ دی

سَدا نغمے اوہ پیار دے اِلاپ دا
بہانہ لبھ دا اوہ میل تے ملاپ دا
ماہی ملدا میں جدھرو بی لنگ دی
ہتھ ماہی دا ہتھاں دے وچ منگ دی

لنگاں ماہی کولو جد منہ موڑ کے
آوے دُنیا دے سارے کم چھوڑ کے
سُنڑے جد بی صَدا اوہ میری ونگ دی
ہتھ ماہی دا ہتھاں دے وچ منگ دی

ہندکو مہتل
اک چُپ تے سو سُکھ

الفاظ معنیٰ: اک (ایک) چُپ (خاموشی) سکھ (آرام)
اُردو ترجمہ: خاموشی سونا ہے
عنوان: خاموشی
مدعا: خاموشی بہتر کچھ نہیں اس دے وچ فیدا وے
مطلب: اس مہتل دا مطلب اے وے کہ خاموشی عقلمند آدمی دی نشانی ہوندی اے تے خاموشی دے ہور بڑے فیدے وُن۔ زیادہ گہلاں کرنے ولا آدمی ہمیشہ نقصان کرداوے۔ اس مہتل اُچ نصیحت کیتی گئی اے کہ خاموشی اچھی چیز اے۔

ریڈیو دا عالمی دِن

دے ہر شعبہ اچ میڈیا دا کردار بڑا اہم اے، پہانویں اوہ پرنٹ میڈیا ہووے، سوشل میڈیا ہووے کہ الیکٹرانک میڈیا اِس دی اہمیت تے افادیت سی کسی نوں انکار نینگا، میڈیا ہِک کامل پیراے، تے اِس دی ہِک نِکی جئی کرامت ایہہ وے کہ میڈیا دے ذریعہ ہِک عام جیا نفر پل چل اچ دُنیا دا مقبول ترین انسان بنڑ سکدے تے اِس دی نظر نال سعت کہڑی اچ ہِک مقبول ترین انسان دی نیک نامی بدنامی اچ بدل سکدی اے، لُنڈی گہل ایہہ وے کہ میڈیا دا ہر میڈیم غیر معمولی خصوصیت دا حامل اے تے خاص طور تے ریڈیو دا کردار اِس حوالے نال کسی سی لُکا چُھپا نینگا، اِسی وسے ہر سال یونیسکو دی طرف سی 13 فروری دا دِن ریڈیو دے عالمی دِن دے طور تے منایا جاندے تے اگر اُسی اِس موقع تے ریڈیو دے ذریعے علاقائی زباناں دے فروغ تے بالخصوص ہندکو دی گہل کری ایں تے اِس گہل اچ کوئی شک نینگا کہ ماضی دے وِچ ریڈیو دے پشور سنٹر سی ’’قہوہ خانہ‘‘ دی صورت اچ ہندکو زبان نوں جیہڑی مقبولیت ملی اے اُس دی نظیر اج تک ملنا محال اے، برے اج اُسی دیکھنے آں کہ اگر ایبٹ آباد اچ اختر نعیم ہونڑاں، کوہاٹ اچ معصوم شاہ ہونڑاں تے اِسی طراں ڈی آئی خان تے وت پشور اچ جیہڑے جیہڑے لوک پئے ہندکو دے پروگرام کر دَین یا جیہڑے لکھاری وُن، شاعر اُن، ادیب اُن یا کوئی فنکار اے اُس نوں تے اُس دی زبان نوں ریڈیو دی طرف سی کتنی سہولت یا عزت دِتی جاندی اے یا صرف خانہ پُری وسے اُناں دے نال آئی تے چلائی کیتی جاندی اے۔ اِسی وسے کہ ماضی دے وِچ جس ریڈیو نوں شاعراں، ادیباں تے فنکاراں دی درسگاہ دا درجہ حاصل اَیا اج اوہ کیوں ہِک بے بس گاہ ہو چکی اے۔ ضرورت اِس امر دی اے کہ ساڈے ملک اچ بولی جانڑے والی ہر زبان نوں اُس دا برابر برابر حق دِتا جاوے ایہہ نہ کیتا جاوے کہ اَنّا ونڈے ریوڑیاں تے مُڑ مُڑ آپڑے ول تے اگر ایہہ رویہ رہسی تے وت صورتِ حال مزید بدسی بدتر ول جاسی۔ اِس دے علاوہ جناں سنٹراں دے وِچ یعنی اسلام آباد سمیت جتھے جتھے ہندکو یا دوسری علاقائی زباناں دے پروگرام نی کیتے جاندے، اُتھے باقاعدہ ہر زبان وسے وخت رکھنڑ اں چائیدے، خصوصی پروگرام کرنے چائیدین، کیہہ لگدے کہ ہِک دفعہ وت ریڈیو نوں ہِک دوسرا ہندکو وان زیڈ اے بخاری مل جاوے، بقول مرید ہندی دے کہ ’ذرا نم ہو تو یہ مٹی بہت زرخیز ہے ساقی‘‘ لہٰذا یاد رکھو کہ جد وسب نوں نال لے کے چل سو تا وت چل دے رہ سو اِس وسے کہ گل دے نال جوڑاے تے جُڑدے نال توڑاے۔

نامے میرے نام

ڈاکٹر عامر سہیل

میرے اِک دوسنگی آں نے میرے سی پُچھا کہ جناب عالی تُسی گندھارا ہندکو بورڈ دے بارے اچ کیہہ جانڑ دیو، منے کہیا کہ میرا اس بورڈ نال بڑا پُرانڑاں تعلق اے محمد ضیاء الدین صاحب دے حوالے نال، کیوں کہ محمد ضیاء الدین صیب میرے بہت پُرانڑیں تے بڑے پیارے ساتھی وُن تے ایہہ میرے اُناں دوستاں دے وِچ شامل اُن جیہڑے میرے دل دے بڑے قریب اُن، ایہہ اسراں دی شخصیت اُن کہ میرے وسطے بڑی خوش نصیبی دی گہل اے کہ اَساں دے درمیان دوستی دا رشتہ قائم اے۔ میں محمد ضیاء الدین صاحب تے ہندکو دوواں نوں ہم معنی سمجھ نا واں۔ ضیاء الدین صاحب نے تا آپڑی ساری زندگی ، آپڑے سارے وسائل ، آپڑا سارا وخت ہندکو دی ترویج اُس دی ترقی تے بڑھوتری وسطے استعمال کیتے تے ہونڑ بی پئے کر دین تے مانہ اتنا اندازہ وے کہ جیہڑا وخت اُناں نوں آپڑی فیملی نوں دینڑاں چائیدے تے خاص طور تے آپڑی صحت ول برے اِناں نے اوہ سارا وخت بی گندھارا ہندکو بورڈ اُچ لگا دتے اس سی وڈی ہور کیہہ گہل ہو سکدی اے۔ فیر جناب میں سمجھنا واں کہ گندھارا ہندکو بورڈ دا اک بہت وڈا امپیکٹ فیکٹر اے او ایہہ وے کہ اس وقت مقامی لحاظ نال، ملکی سطح دے اعتبار نال اور عالمی حوالے نال بی گندھارا ہندکو بورڈ ہندکو زبان و ادب دے فروغ وسے کم کرنے والا اک باضابطہ ادارہ وے ، حکومت تو منظور شدہ ادارہ وے اور جیہڑیاں اس دیاں خدمات اُن کتابی حوالے نال، تحقیق دے حوالے، تنقید دے حوالے نال نوے نوے جیہڑے لکھڑیں والے لوک اُن اُناں دی حوصلہ افزائی دے حوالے نال ، جیہڑے لوک دُنیا تو چلے گئین اُناں دے قلمی ذخیریاں نوں محفوظ کرنے دے حوالے نال، تے ہندکو دا جیہڑا معاصر منظر نامے وے اُس نوں محفوظ کرنے دے اعتبار نال، گندھارا ہندکو بورڈ دا کم بہت وڈا وے بہت ہی وڈا وے، مطلب ہندکو تے گندھارا، گندھارا تو میری مراد گندھارا ہندکو بورڈ اے کیونکہ میں گندھارا اور ہندکو نوں بی ہم معنی سمجھنا واں، میں جس وخت گندھارا بولنا اواں تے اس تو مراد ہندکو ای اے۔

بہرحال جناب ضیاء صاحب نوں اللہ پاک اسی طراں صحت مند رکھے ، اُناں دی ہمتاں اسی طراں جوان رکھے۔ یقین کرو کہ ضیاء الدین صاحب بذاتِ خود جیہڑے ہے وُن میں اُناں نوں اک فرد نہ سمجھ دا بلکہ اک بہت وڈا تحقیق دا ادارہ سمجھنا واں تے اَساں لوکاں دی خوش نصیبی اے کہ اے ادارہ موجود اے جیہڑا کم مانہ کرنا چائیدا سی، جیہڑا کم ساڈے ہور سنگیاں دوستاں نوں کرنا چائیدا سی تے اوہ ساڈے ساریاں دے حصہ دا کم محمد ضیاء الدین صاحب پئے کر دین۔ اُناں کول ٹیم بی ماشاءاللہ بہت اچھی اے بڑی ڈیڈیکیٹڈ ٹیم اے تے بوت مخلص لوک نے، میری تقریباً سارے دوستاں نال ملاقات ہوئی دی اے جیہڑے اس ٹیم دا حصہ وُن تے اک سی اک ودھ کے قابل تعریف شخصیات اُن۔ اللہ تعالیٰ اس ادارے تے اس ادارے نال وابستہ جتنے بی افراد اُن اُناں نوں اللہ پاک آپڑے حفظ وامان اُچ رکھے۔ ادارے وڈے ہوندین تے اناں وسطے اَساں کم کرنا چائیدے ۔ ادارے مضبوط اے تے ساڈا ملک بی مضبوط اے۔ بہت شکریہ

تار بابو

اختر شماریاں

محمد اختر نعیم

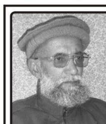

hindkowanweekly@gmail.com

ہک ویلا آسا جدوں،، تار بابو،، دا کردار بچ ای اہم ہوندا آسا، اس توں پہلے کہ میں اگے کوئی گل کراں ایہہ ضروری اے کہ نکئی جئی وضاحت بی اس حوالے نال کراں ۔ پہلے ڈاک ، ٹیلیفون تے ٹیلیگراف دا ہک ای محکمہ ہوندا آسا، اس نوں PTT یعنی پوسٹ ٹیلیفون ٹیلیگراف دا محکمہ آخدے آسے ، دنیا ساری بچ پی ٹی ٹی ای ہوندا آسا ورے پاکستان بچ انہاں نوں جدا کیتا تے انہاں اداریاں دی کارکردگی بی متاثر ہوگئی۔ ویلا لہنگیا تے ڈاک دا محکمہ جدا ہو گیا تے ٹیلیگراف تے ٹیلیفون دا جدا محکمہ بنڑ گیا تے اس دا ناں ٹی اینڈ ٹی ہو گیا۔ جدوں پی ٹی ٹی آسا تے ایہہ محکمہ بڑا فعال آسا ، عیدی والے تے اتوار والے دیہاڑے بی اس دی چھٹی نہ ہوندی آسی۔ ہونڑ میں اصل موضوع یعنی،، تار بابو،، دی گل کراں کہ جدوں ٹیلیفون دے نال ٹیلیگراف دا محکمہ آسا تے چونکہ ٹیلیفون کال بچ مہنگی ہوندی آسی تے اس ویلے اہم تے مختصر پیغام یعنی سنیہیہ واسطے ٹیلیگرام پہیجی جلدی آسی ۔ جس نوں عام طور تے تار آخیا جلدا آسا۔ تار پہچڑاں واسطے ٹیلیگراف آفس یعنی تار گھر جلنا پیندا آسا۔ تار کہار توں ہک فارم ملدا آسا جس تے مختصر جیا پیغام انگریزی بچ لکھڑاں پیں ندا آسا ۔تار کہار والے الفاظ گنڑ کے پیسے دسدے۔ ہونڑ دفتری کم شروع ہوندا آسا کہ ٹیلیگراف ماسٹر دی میز تے ہک بٹن والی ہک نکی جئی مشین ہوندی آسی جس نوں ،،مورس کی،، آخدے آسے اس دا ہک ای بٹن ہوندا آسا، اس بٹن نوں چلانڑ واسطے تربیت دی ضرورت ہوندی آسی ۔ اساں دیکھیا کہ مورس کی تے کم کرنا والا جھڑا کہ اسی ویلے پیغام اگے پہیجدا آسا تے تھوڑے جئے ویلے بچ اوہ پیغام منزل تے پہونچ دا آسا یعنی چند کہنٹے بچ ۔ اسی طراں مورس کی تے موصول ہونڑا والا پیغام بی ملدا آسا جھڑا نقطے تے ڈیش (- - - ....) بچ ہوندا آسا کتنے نقطے تے کتنے ڈیش ، ایہہ کوڈ ہوندے اسے جس نوں صرف متعلقہ شخص ای سمجھ سکدا آسا۔ پیغام وصول ہونڑ توں بعد اوہ پیغام ہک شخص دے حوالے کردے آسے۔ جس نوں ٹیلیگرام میسنجر آخدے آسے تے عام طور تے ،، تار بابو،، بی آخدے آاس آسے۔ ٹیلیگرام میسنجر یا تار بابو اسی ویلے آپڑیں سرکاری سائیکل کہن کے متعلقہ پتے تے پہونچ کے تار مطلوبہ شخص نوں دیندا۔ پہلے تے تار بابو نوں دیخ کے لوک پریشان ہوندے آسے کیونکہ اکثر ماتم دی اطلاع بذریعہ تار پہنچی جلدی آسی ۔ اکثر خوشی دی خبر بی بذریعہ تار ای ہوندی آسی۔ فیر ویلا بدلیا تے مورس کی دی جائی تے ٹیلیفون تے تار جلدی آسی ورے بڑے شہراں بچ ٹیلکس استعال ہوندا آسا۔ ویلے دی گل ہوندی اے کہ جدوں تار بابو کوئی خوشی دی تار متعلقہ فرد نوں دیندا تے اوہ فرد تار بابو نوں خوش کر کے پہیجدا آسا۔ ویلا مچ لہنگ گیا اے مورس کی بی مک گئی اے ، ٹیلکس بی پرانڑی گل ہوگئی تے ہونڑ تے فیکس بی مکدی جلدی اے۔ سارے کم موبائل بچ آ گئے ہن۔ نویں نسل ایہہ نہی مالوم کہ ،،مورس کی،، دے ذریعے موصول کر کے کہار کہار پہنچانڑا والا ہک کردار ،، تار بابو،، بی ہوندا آسا ۔ جی ہاں تار بابو ۔۔۔۔ عام لوکاں واسطے تار فی لفظ دس پیسے دا نرخ آسا۔ چونکہ اکثر اوقات اساں نوں اپڑیں اخبار واسطے خبراں بذریعہ تار پہیجڑیاں پیں دیاں آسیاں۔ اخبار واسطے ایہہ رعایت آسی کہ پہلے پنجاہ الفاظ تے 75 پیسے تے اس توں بعد ہر 7 الفاظ تے 5 پیسے ہوندے آسے۔ فیر بی اساں دی کوشش ہوندی آسی کہ کہٹ توں کہٹ الفاظ لکھاں۔ ہونڑ تار تے تار بابو ہک بسری دی گل رہ گئی اے۔

پیکا ایکٹ

سویل

ملک ناصر داؤد

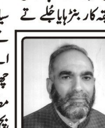

profmaliknasir@gmail.com

اج کل پیکا ایکٹ تے بحث لگی دی اے۔ صحافیاں تے سرکار دی کدے بی آپے بچ بنڑی نینھ۔ اپوزیشن بچ سیاسی پارٹیاں ہوندیان تے انہاں صحافی بہوں چنگے لگدن۔ انہاں دے حق وسطے اپوزیشن نال کھل ویندی اے۔ پر جد اوہ ای پارٹی اقتدار بچ آویندی اے تے تاں صحافیاں نل تعلقات خراب ہو ویندن۔ اُنہاں صحافی مندے لگڑاں لگ پیندن۔ جو پارٹی اپوزیشن بچ ہوندی اے اساں صحافی چنگے لگدن۔ اصل بچ صحافیاں دا کم سرکار دی غلطیاں دی نشان دہی کرڑاں ہوندا اے۔ حکومت کرڑاں سکھلا نینھ ہوندا ۔ فر اساں دے مُلخے بچ تے آوے دا آوا ای بگڑے دا اے۔ جس پاسے مڑو ہک نواں ای کٹا کھہلتے دا اے۔ صحافی جے کر عوام دے مسئلیاں تے خبراں نہ دیونڑ تاں بی گل نینھ بنڑ دی تے لوک انہاں مندا چنگا آ آخدن۔ سرکار چاہندی اے جے صحافی انہاں دی مرضی دیاں خبراں لاونڑ تے تبصرے کرنڑ۔ صحافت اوکھا کم اے۔ ہر حکومت میڈیا پا کنٹرول کرڑیں وسطے قانون بنڑ ہاندی رہندی اے۔ مارشل لاء بچ تے چلو ایہہ گل سمجھ آندی اے پر جمہوریت بچ جس بچ صحافت آں پنجواں ستون آخیا ویندا اے جد سرکار صحافیاں تے پابندی لاوے یا انہاں نال گل بات کیتیوں بغیر نواں قانون بنڑاوے تاں گل سمجھ نینھ آندی۔ ہاں ایہہ گل ضرور اے جے سوشل میڈیا تے انہاں نال مل کے طریقہ کار بنڑایا جُلے تے چھوٹی خبر نینھ آنڑی جائی دی۔ زمہ داری نال کم کرڑاں پیسی۔ سرکار جعلی، جھوٹھی تے شر پھیلانڑے والی خبراں روکڑیں جو گے ہک قانون پاس کیتا ے جساں قانون الیکٹرانک کرائمز ایکٹ یا پیکا ایکٹ دا ناں دتا گیا اے۔ سرکار دواں ایواناں توں تاولا تاولا اس ایکٹ آں منظور کروایا تے صحافیاں نال مشورہ نینھ کیتا۔ بلکہ کئی سیاسی پارٹیاں نال بی مشورہ نینھ کیتا۔ لازمی گل رد عمل آیا تے ہنڑ حکوت پچھلے پیراں تے جُلدی نظر آندی اے۔ صحافیاں اس قانون آں منڑیں توں سٹک نہ کر چھوڑی اے۔ انہاں دی تنظیم پی ایف یو دے صدر دے مطابق سرکار چنگا نینھ کیتا تے جو وعدہ انہاں پیکا ایکٹ بچ ترمیم جو گے کیتا ایہا اس تے قیم نہھ رہے تے بقول انہاں دے زیادتی کیتی اے۔ صحافی آخدن سرکار اس قانون دے ڈنڈے نال مخالف وازاں بند کرڑاں چاہندی اے۔ اس ترمیم آں ہائی کورٹ بچ چیلنج کرڑیں دا فیصلہ بی کیتا گیا اے۔ اصل بچ سرکار کول قانون بنڑ ہاڑیں دا اختیار تے ہے وے پر سرکار آں متعلقہ لوکاں نل گل بات کر کے صلاح ہاڑی کر کے تاں قانون بنڑ ہاڑاں جائی دا ایہا۔ بجٹ دے موقعے تے سرکار کاروباری لوکاں نل مشورہ کردی اے۔ تعلیم دی پالیسی بنڑ ہانڑے وقت ماہرین نل مشورہ کردی اے۔ کساناں نل زرعی منصوبہ دی تیاری ویلے صلاح کردی اے تے صحافیاں نال بی گل بات کر کے قانون بنڑ ہایا ویدا تے اتنا شور نہ پیندا۔ وزیر اطلاعات ونشریات عطا تارڑ مشورے دی گل کیتی اے۔ وزیر اعظم دے مشیر عقیل ملک بی آخیا ’’صحافیاں جے کر چاہندن تے اسی اس ترمیم تے گل بات کرڑیں وسطے تیار آں‘‘۔ صحافیاں اس گل دا ڈر اے جے اس نال بے گناہ صحافی بی رگڑیا ویسی۔ ہک واقعہ ہویا اے۔ کسی گروپ بچ کسی نے کوئی شر والی خبر شئیر کیتی تے اس گروپ دے مینیجر دے خلاف کاروائی ہوگئی۔ ہنڑ سمجھ آندی اے جے اوہ بندی زمہ دار نینھ جس پوسٹ لائی اے اوہ زمہ دار اے۔ ہاں چھوٹھی خبر، شر دی گل یا بچیائی دی اجازت نینھ دِتی جا سکدی۔ اس جو گے ساریاں مل جُل کے پالیسی بنڑ ہاڑی جائی دی اے۔ غلط کم کرڑیں والا ے آں سزا ملنی جائی دی اے۔ معاشرے بچ بچھائی پھیلے تے غلط کم روکیا جاوے۔

بسواس (پہاڑی افسانہ) (دوئی قسط)

لوئی والا تارا

ڈاکٹر محمد صغیر

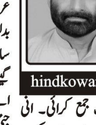

hindkowanweekly@gmail.com

اس نیاں پہاوایاں چنگیاں سیاں، روپیہ پیسہ وی تھیا سا، ہن او کجیا بخت وی نہسا رہیا، او اس نیاں اماں نا بہوں خیال رکھنیاں سیاں۔ دوہے پاسے ابا اور کٹھا لغے نے سے، فہ انیں نی ٹور سلامت سی تہ انیں ناں دبدبہ وی۔ اس گلہاہ انیں نی مدارت ہور جادے ہونی سی۔ رہی نکی بانو تو او وی کالج وچ پجی گئی سی۔ بہوں لیق سی، دسویں وچ انیں بہوں نمبر ہندے۔ اس کی ایف ایس سی وچ داخل کرایا۔ سارے پر ہا بہوں لاڈ کرنے سے اس کنے مگر اس نی تہ او دوست سی، او پنڈی تھی گینا سا تہ اپنی اماں کیا تہ خاص کری نکیا بانو کیا ٹھہیر کی نینا سا۔ دو سال کھڑ یا وچ لنگی گئے۔ بانو ایف ایس سی کری سیٹ ہنی، میڈیکل وچ گئی اٹھی۔ ایہہ اس ٹبرے کیا بڑی تہ ناوی گل سی۔ سب بہوں خوش سے، ہر کوئی تعریف کرنا سا فہ وچ وچ ایہہ گل وی بانو نی سی کہ تہریں بکھر لا مال دا۔ کل کتے کیسی اٹھی او ایہہ گل بجنا سا تہ اس کی تیر لغنا سا۔ او سوچنا سا کہ بانو کی کھہرے نا فرد کیاں نی تجھیا جانا؟ رہی بیاہ شادی نی گل تہ او ضرورت تہ فرض دا، کوئی مندا کم نہیں۔ انی بی اے فسٹ ڈویژن کنے کیتی۔ اس کی بہاولپور یونیورسٹی وچ انگریزی وچ داخلہ لبی گیا۔ او بہاولپور گیا تہ انی دیکھیا کہ ایہہ وی کی او ہے جیا معاشرہ دا۔ مرد عورت ناں فرق ایتھیں وی بہوں دا یونیورسٹی مگر یونیورسٹی سی۔ ایتھیں ناں ماحول ہور جیا سا لیکن اس نے دماغے وچ کتے ایہہ گل ٹھوکی نی سی کہ کڑیا کنے میل جول چنگی گل نی۔ کلاسا وچ بول چال ہونی سی اس نیاں تین ٹیچراں وی سیاں۔ نوٹس وی ہنونے دینونے سے۔ کینٹین کیفے ٹیریا اپر چا وی پینے سے۔ لیکن سب کسے نے باوجود ایک gape جیا سا انی او Gape نا کیدے پورا کیتے نا سوچیا نا کوشش کیتی کیاں؟ اس نہسا پتہ۔ شاید اس نی جینیٹکس وچ کوئی ایہہ جئی گل سی کہ او عورت تھی دور رہنا ریا۔ او ایم اے کری کھر آیا ہیک آدھ سال پرائیویٹ سکولے وچ پڑھانا وہا۔ پر ہا اس کی کسے نی تنگی نہسے ہونے دینے او سمجھوانیں نا منہ نک پر ہاسا۔ لیخا پڑھا، پیسے نی اس کیا کی کمی نہسی۔ سال کھنڈ لنگھتا تہ سبجیکٹ اسپیشلسٹ ناں PSC آیا۔ انی اپلائی کیتا۔ محنت او ہمیشہ کرنا سا۔ او PSC کری گیا، کی دور ہیک ہائر سیکنڈری سکولے وچ اس نی نوکری ہوئی گئی۔ ایہہ نوکری اس کی زیادہ پسند تہ نہسی لیکن انی اس کی اللہ نی رضا سمجھیا تہ لغی گیا۔ دو ہیک سال او ایہہ کم کرنا رہیا۔ اسے دوران اس ناں بیاہ ہوئی گیا۔ اس نی بیگم وی لکھی پڑھی سی۔ استانی سی، شکلا صورتا والی، سجوڑ، چنگی لجی کجی نی رشتہ دار وی عزت والے۔ بظاہر سب کی ٹھیک سا، ہیک سالا بعد اللہ انیں کی بچہ دتا سارے بہوں خوش سے۔ کوئی چار مہینے لنگھتے تہ ہیک دن چٹی چک اس نیاں بیو یا کی کی ہوئی گیا۔ پہلے او واقفیاں تہ فیر ہوکلیاں اتنی ہوکلیاں کہ اندر تلم تلا ہوئی گیا، سب ڈری گئے۔ اس کی ہسپتال ہنی گئے۔ کی دوائی بوٹی ہوئی۔ راتی مڑے تہ صلاح پکائی پھیدری اس کی پنڈی ہنی گئے۔ پنڈی کچھی چیک اپ ہویا، بہوں سارے ٹیسٹ ہوئے، تہ پتہ چلیا کہ اس بیچاریا کی CA دا او وی چوتھے درجے ناں۔ سب نہیں اپر پہاڑ ٹہئی گیا۔ لیکن اس نی حالت بہوں غیر سی۔ او کیدے اس دیکھنا سا کیدے اپنے بچے، خیر بیار کیعلاج معالجہ شروع وہا، انیں پیسہ پانیے نیاں طرح ڈولیا۔ کیموتھراپی، آپریشن، سب کی وہا لیکن اس غریبی نی حالت نہیں سنبھلی۔ اسے وچ دو سال لنگی گئے۔ او کھڑیا مائے تولیس ہوئی گینی سی تہ کھڑیا بل اٹھی گینی سی۔ او بہوں دلیر سی۔ او چھری پری نیس رہی، او اس کی آخنی سی کہ پریشان نہ وہا میں بل ہوئی گیساں۔ ایہہ آخنیا او نیدراں اس کنے نہسی ملانی۔ کویاں ملائے وہا؟ او پڑھی تھی سی، سب کی مجھنی سی۔ دو سال تھی اپر کی ویلا ہویا ساکہ ہیک راتی اس کی بہوں درد اٹھیا درد کہہ پیڑسی۔ اس موتو جوغیا بیماریا ناں درد بہوں ہونا درد بدھنا گیا۔ او اس کی پنڈی ہنی گئے اٹھی۔ او کوشش کری Pain Manaٖgment Center وچ داخل ہوئی گئی۔ او سب ڈرے نے سے کاغیں ڈوارنے سے کہ اللہ جانے کہیڑے ویلے کہہ خبر لبسی؟ لیکن اللہ نیاں اپنی رمزاں دیاں۔ او ذرا بل ہوئی گئی، کی دنیں بعد گھر آئی۔ اسے دوران ڈائریکٹ ہیڈ ماسٹر نیاں پوسٹاں آیاں، انی ضد کرنی شہزادے کولا درخواست جمع کرائی۔ انی شہزادے کی واسطہ دتہ اپنا کہ تو لازمی پڑھ۔ محنت کر تہ PSC کرانی موٹ دلیں فارم جمع کرایا۔ لیکن انی جور کتیس کہ مہاڑی خواہش دی۔ شہزاد پڑھنے لغا PSC ہویا او ڈائریکٹ ہیڈ ماسٹر ہوئی گیا۔ کرنی اللہ نی او جس سکولے وچ پڑھانا سا ایتھیں ناں ہیڈ ماسٹر انیں تہاڑیاں ریٹائرڈ ہویا، پوسٹ خالی سی اس کی ایتھیں ایہہ لائی گئے۔ چار پنج مہینے لنگھتے کہ ہیک تہاڑے شہزاد سکولے لے تیار ہونا ساکہ او اس کی آخنے لغی تس سکول نہ گچھا کیاں؟ شہزادے پچھیا پتہ نی فہ ناں گھا انی ایہہ گل ایہاں آخی کہ شہزاد مڑی چول بجی گیا۔ ایہہ گل بائی او پلا پلٹی لیٹی گئی۔ چھٹے ہیکنی او او چیاں او چیاں ساہ ہنے لغی۔ شہزاد دوڑی اس کول گیا انی دیکھیا اس نی نیدر کھلتی نی سی انی دو چار ساہ ہندے تہ ختم ہوئی گئی۔ شہزاد ادھ موہا ہوئی گیا۔ اس اپنا بچہ دسنا سا لیکن اللہ ڈاہڈا دا، اس نی لیخت کن موڑے۔ کفن دفن ہویا، تعزیت ہونے لغی۔ اس دوران اس نے ڈائریکٹر صاحب اس علاقے وچ آئے او وی تعزیت کیتیا اس نے گھر آئے، دعا کیتی۔ کنی انیں کی آخیا کہ شہزاد کافی دور دا، ہن اس نے مسائل وی بدھی گئے۔ کیدے اس ناں تبادلہ کول ہوئی گچھے تہ؟ انیں آخیا چلو دیکھساں۔ مہینہ ہیک ہور لنگھتا تہ اس نیاں تبادلہ ڈپٹی ایجوکیشن آفیسر نیاں پوسٹا اپر ہوئی گیا۔ دفتر شہرے وچ سا او وی اتنا دور نہسا رہنا، پینڈا تھیا تہ سا مگر اتنا وی نہیں کہ بہوں دور شمار وہے۔ او نا دیا جا غا حاضر ہویا چھ مہینے یا اس تھی وی جادے عرصہ لنگھتا ہوسی کہ اس نے دفرے وچا کافی ساریاں بدلیاں ہوئیاں لیکن قدرت اللہ نی او اوتھیں ایہہ رہیا۔ ہن سارے لوک ناوے سے۔ اس ماریاں اس کول اپنے گینے سے۔ کم کاج کچھیا۔ اس تہاڑے او کہلاہ بیٹھا نا، بہوں ابے چار جے کیتا نا کہ او آئی انی سلام دتا۔ آواز تہ بڑی ہور جئی سی فہ او اپنیاں پریشانیاں وچ سا۔ انی کی تہان نی دتا موٹا جا او علیکم السلام آخی تہ چپ ہوئی رہیا۔ اسے دوران اس لغا کہ کوئی اس نے سامنے کرسیا اپر بجی گیا۔ ہن او ذرا ہوشے وچ آیا۔ اس نے سامنے کڑی بیٹھی نی سی۔ انی ذرا سدھا ہوئی تہ اس لے دیکھیا تہ انی پچھیا شہزاد صاحب؟ جی فرمائیے۔ میں راحت علی، اے ای او حلقہ چوداں ہن انی بل کری دیکھیا۔ او چنگی شکلا صورتا والی سی۔ کافی ماڈرن جئی لغنی سی۔ انی دو چار گلاں کیتیاں۔ اس کی خوش آمدید آخیا۔ تہ نالے آخنے لغیس کہ کوئی کم وہے تہ میں کی دسیا اس دوران انی چپڑ اسے کی آخی چا منگائی۔ (جاری اے)

رمضان پکوان

گفت حیات

عمر حیات

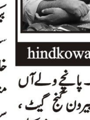

hindkowanweekly@gmail.com

روزیاں دی برکتاں تے رحمتاں ہر طرف پھیلڑیں وسے تیار اُن، روزیاں دا پاک مہینہ شروع ہوندیاں ای دو چیزاں تے تہیان رہندا وے ، اک عبادت تے دوسرا مزے مزے دے کھانڑیں، روزے ہوؤن تے دَسُر خانے نہ بجّن اسراں کسراں ہو سکدا وے دُنیا اچ جتھے جتھے مسلمان رہندے وُن اُتھے رمضان دا نام آندے ای بعض خاص علاقائی کھانڑیاں دی سوچ نال ای منہ اچ پانڑی آ جاندا وے۔ پشور اُچ بی رمضان نال گُش اجئے ایک کھانڑیں جُڑے ہوئین جناں دے بغیر سرگی تے افطاری ادھی رہندی اے۔ اس مبارخ مہینے اچ ہر کہار اُچ تریمتاں دی ذمہ داریاں گُش زیادہ ہو جاندیاں وُن تے خاص طور تے اگر تُسی تے تُواڈی فیملی کھانڑیں پینڑیں دے شوقین بی ہوؤن تے آپڑے چاہنڑیں ولے آں دی فرمائشاں تے مزے مزے تے چٹ پٹے کھانڑیاں نال پوری کروتے اناں لوازمات اُچ جیہڑی اک چیز مشتر کہ طور تے غریب تے امیر دے دَسُر خانے تے ضرور ہوندی اے، دَسُر خانے طراں طراں دے کھانڑیاں نال سجڑیں لگ دین تے ہر کوئی آپڑی حیثیت دے مطابق افطاری دا اہتمام کر دا وے۔ بڑّے افطار دے وخت پکوڑے نہ ہوؤن تے اے ناممکن جئی گل اے، ساڈے کہاراں اچ تریمتاں افطار دے وخت گُش اور بنڑاؤن یا نہ بنڑاؤن پکوڑے ضرور بنڑاندیاں وُن۔ بلکہ ہونڑ تا دوئے ملکاں اچ بی مسلمان افطار دے وخت پکوڑے پکاندین یا خاص چڑی پکوڑہ ہو وے یا لاچی دا سپیشل پکوڑہ، سوات دے اوجڑی پکوڑے بس خیبر پختونخوا دے مسلماناں وسے روزے تے پکوڑے لازم اُن اناں دے بغیر شاید ای روزہ کھولڑاں مکروہ سمجھا جاندا وے۔ عام دناں دے لحاظ نال رمضان المبارک اُچ گوش ، قیمہ تے لگڑی دے مختلف کھانڑیں زیادہ پکائے جاندے وُن۔ پشور شہر دے رہنڑے ولے آں سری پائے جس نوں آپڑی زبان اُچ پانچے کہندے وُن، بوت پسند اُن اج کل سوئی گیس تے بجلی دی خراب حالت دی وجہ نال پانچے بزار سی منگوانڑیں پیندے وُن تے سب سی زیادہ رش پانچے ولے آں تے ہوندی اے۔ پانچے ولے آں اچ نیکا، نعیم جان ریتی ولے رمیش بیرون گنج گیٹ ، کوہاٹ روڈ قبرستان ولے صدیق ہشنگری ولے بشیر کٹھے ولے شیرا محلہ کشمیری ولے اناں مشہور دکاناں تے بوت رش نظر آندی اے۔ چٹ پٹے لوازمات پہلے تریمتاں کہار اچ بنڑاندیاں بڑّے ہونڑ مصروفیت دی وجہ نال بھیادے دہی بھلے، خُو دا کچالو پیڑا، اقبال شاہ پھندو روڈ ولے دے سپیشل چٹنی ولے کچالو پلوان دے چھولے قصہ خانی دی ٹماٹر ولی چٹنی ہووے یا کھیر پشور شہر دی سوغات لال مربہ زیادہ وِکڑیں ولی چیزاں اچ اے۔ اسی طراں گلبہار اُچ وسیع اللہ دے سیخ کواب سٹار بیکری دے کریم رول، کریم پورہ اچ تیار ہونڑیں ولی رول پٹی سموسہ پٹی دی بی اچھی خاصی خرید و فروخت ہوندی اے۔ زیادہ تر تریمتاں شامی کواب ، چنڑاں چاٹ ، میکرونی آلو پکوڑے تے مزید کھانڑیں دی چیزاں کہار اُچ تیار کرنا پسند کر دیان، اے ای وجہ وے کہ روزیاں اچ کہاراں تریمتاں زیادہ مصروف رہندیان تے مرد حضرات بزار سی بی لوازمات خریدنے دا سلسلہ جاری رکھ دین۔ کہنٹہ کہار دی پنیر مون لائٹ بیکری یا کہ دتہ حلوائی دے سموسے، سلمان بیکری دے پیٹس دی بی اچھی خاصی خریداری کیتی جاندی اے۔ سبزی منڈی فردوس دی ہووے یا کہنٹہ کہار دی سب سی زیادہ فرخت ہونڑیں ولی سبزی آلو ہوسی تے اگر فروٹ دی گل کرے تے سیب کیلا امرود فروٹ چارٹ بنڑاڑیں دی وجہ نال زیادہ وِکڑیں ولے فروٹ اُچ شامل اے۔ وت پشور اُچ نصف رمضان دے بعد رات عید دی شاپنگ دے نال حافظ جی دی چانپاں چکن روسٹ، شیخ قصہ خانی بزار ولے داد یگی چکن تے خاص طور تے اشرف روڈ تے دلہ زاک روڈ تے سیخ کواب دی دُکاناں تے زبردست رش پائی جاندی اے۔ اللہ تعالیٰ ساڈے ملک تے شہر پشور دی رونقاں آباد رکھے تے اے سلسلے اسراں ای چل دے رہؤن۔

(مترجم: بلال احمد)

محترم کالم نگار دی رائے نال ادارے دا متفق ہونڑاں ضروری نینگا۔

بن موج سمندر

تُسی ساڈیاں سوچاں دے وچ
تواڈی سوچاں دے وچ اسی
سوچ نے آں کہ ہوسی انج ہی
سوچ دے دھارے ٹھونڈ دے ہوسن
ایہہ حقیقت جانڑ دے ہوسن
تُسی ہوگئے دور ساڈے سی
تواڈیاں یاداں دا سرمایہ
ہونڑ بی ہیوے ساڈا اثاثہ

محمد ضیاء الدین

تکنیکی ترقی اچ مرداں تے تریمتاں دی مساوی شرکت ضروری اے، وزیراعظم

سائنس تے ٹیکنالوجی دے شعبے آں اچ تریمتاں نوں لمے عرصے سی نسبتاً کہٹ نمائندگی دتی جاندی پئی اے، اہم شعبے آں اچ منفی فرق پیدا ہویا وے

ساڈے وسے سائنس اُچ تریمتاں تے کُڑیاں نوں بااختیار بنڑاڑاں اک قومی ترجیح اے، سائنس اُچ تریمتاں تے کُڑیاں دے کردار دے عالمی دن تے پیغام

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) وزیراعظم شہباز شریف نے کہیا وے کہ معاشی ترقی تے سماجی بہبود وسے سائنسی تحقیق تے تکنیکی ترقی اچ مرداں تے تریمتاں دی برابر شرکت ضروری اے۔ ساڈے وسے سائنس اُچ تریمتاں تے کُڑیاں نوں بااختیار بنڑاڑاں اک قومی ترجیح اے۔ وزیراعظم شہباز شریف نے سائنس اُچ تریمتاں تے کُڑیاں کے کردار دے عالمی دن دے موقعے تے آپڑے پیغام اُچ کہیا وے کہ سائنس اُچ تریمتاں تے کُڑیاں دے عالمی دن دے موقعے تے اسی سائنسی دریافتاں، اختراعات تے قیادت دے ذریعے جدید دُنیا دی تشکیل اُچ تریمتاں تے کُڑیاں دی نمایاں شرکت دا اعتراف کرنے آں۔ اس سال اس دن دا تھیم/موضوع مستقبل دی پیش رفت دا نقشہ بہترین اجلا آنڑاں باقی اے۔ ساڈے وسے سائنس دے شعبے اچ کیتی گئی پیشرفت تے اس حوالے نال اک مساوی تے جامع مستقبل دی تعمیر دی نشاندئی کرداوے۔

بھکاری فری پشور مہم وزیراعلیٰ دی ہدایات تے شروع کیتی گئی

پشور (ویب ڈیسک) بھکاری فری پشاور مہم وزیراعلیٰ علی امین گنڈاپور دی ہدایات تے شروع کیتی گئی۔ جس دی قیادت وزیر برائے سماجی بہبود و خصوصی تعلیم قاسم علی خان کردے پئے اے۔ جدکہ سماجی بہبود دے ڈائریکٹر مسٹر رفیق مومند دی نگرانی اچ اس تے عمل درآمد کیتا جاندا پیا وے۔ اس مہم دا مقصد پشور اچ بھیک منگوݨ دے مسئلے تے قابو پانڑاں وے، جس دے تحت گلیاں اچ بھیک منگوݨ لوک خاص طور تے نابالغ بچیاں تے تریمتاں جیئے کمزور طبقات دی نشاندئی بازیابی تے بحالی کیتی جاندی پئی اے۔ بازیاب ہونڑیں والے لوکاں اچ وڈی تعداد نابالغ بچیاں دی ائی۔

بچیاں نوں دینی ماحول نال جوڑناوخت دی اہم ضرورت اے، حاجی زبیر

پشور (ہندکووان نیوز) میئر پشور حاجی زبیر علی نے سردار گڑھی اچ مسجد عائشہ صدیقہ دے زیراہتمام سالانہ تبلیغی نقشبندی و دستار بندی فضلیت اجتماع اچ شرکت کیتی، میئر پشور نے دستار بندی تقریب سی خطاب کردے ہوئے کہیا کہ حافظ قرآن بچیاں دے والدین نوں مبارکباد پیش کرناواں جناں دے بچیاں نے اچ قرآن پاک حفظ کرلتاوے، آپڑے بچیاں نوں دینی ماحول نال جوڑناوخت دی اہم ضرورت اے۔

اسلام آباد: وزیراعظم شہباز شریف تے ترکیہ صدر رجب طیب اُردگان معاہدیاں دی دستاویزات دا تبادلہ خیال کردے پئین

بی آر ٹی دی الیکٹرانک پوڑھیاں خراب، مسافراں نوں مشکلات

پشور (ویب ڈیسک) بی آر ٹی دی الیکٹرانک پوڑھیاں خراب ہوگئیاں وُن، الیکٹرانک پوڑھیاں خراب ہونڑیں دی وجہ نال بیمار مریضاں نوں بوت مشکلات دا سامنڑاں وے۔ ترے سال پورے ہونڑیں دے باوجود بی آر ٹی دے مختلف سٹیشناں تے لفٹ سسٹم بی پورانی ہوسکا جدکہ ہشتگری بی آر ٹی سٹاپ دے اندر غیرقانونی لیٹرین بنڑاڑیں دے منصوبے تے کم شروع کرداوے۔ ملک سعد بی آر ٹی سٹیشن تے الیکٹرانک پوڑھیاں خراب پئی ہوئیاں۔ اک ہفتہ گزرنے دے باوجود پوڑھیاں ٹھیک نی ہوئیاں۔

پاکستانی عمرہ زائرین وسے پولیوسی بچاؤ دی ویکسین لازمی قرار

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) سعودی ادارے جنرل اتھارٹی آف سول ایوی ایشن دے مراسلے دے مطابق پاکستان سی سعودی عرب روانہ ہونڑیں والے عمرہ زائرین وسے پولیوسی بچاؤ دی ویکسین لازمی اے۔ لہٰذاہدایت کیتی جاندی اے کہ سعودی عرب روانگی سی کم ازکم چار ہفتے پہلے پولیو ویکسین حاصل کرکے سرٹیفکیٹ لازمی آپڑے نال رکھو۔ سارے عمرہ زائرین/متعلقہ اداریاں نوں خبردار کیتا جانداوے کہ اس شرط تے سختی نال عمل کیتا جاوے۔

وزیراعلیٰ علی امین گنڈاپور دی حفاظتی ضمانت اُچ 5 مارچ تک توسیع

پشاور ہائیکورٹ نے کسی بی درج مقدمے اچ گرفتار نہ کرنے دا حکم جاری کردتا

پشور (ویب ڈیسک) پشاور ہائیکورٹ نے وزیراعلیٰ خیبر پختونخوا علی امین گنڈاپور دی حفاظتی ضمانت اُچ 5 مارچ تکل توسیع کرکے فریقین سی رپورٹ منگ لتی۔ تے اُناں نوں کسی بی درج مقدمے اچ گرفتار نہ کرنے دا حکم دتا وے۔ مقدمات دی تفصیل وسے دائر درخواست تے سماعت جسٹس صاحب زادہ اسد اللہ خان تے جسٹس صلاح الدین نے کیتی اس موقعے تے ایڈووکیٹ جنرل خیبر پختونخوا شاہ فیصل اتمان خیل، ایڈیشنل ایڈووکیٹ جنرل محمد انعام خان یوسف زئی، اسسٹنٹ اٹارنی جنرل سپیشل پراسیکیوٹر جنرل حشمت جہانگیر پیش ہوئے۔ اس موقعے تے عدالت نوں بتایا گیا کہ وزیراعلیٰ اسلام آباد اُچ اے۔ لہٰذا حاضری اچ توسیع دتی جاوے۔

اس سال 12 لکھ اضافی شہریاں نوں وزیراعظم رمضان پیکج مل سی

شہریاں نوں مختلف چیزاں تے دس ارب دی سبسڈی دتی جاسی۔ مجموعی طور تے اک کروڑ 60 لکھ لوک مستفید ہوسُن

اسلام آباد (ویب ڈیسک) وزیراعظم رمضان پیکج تے عمل درآمد دی حکمت عملی تیار کرلتی گئی جس دے تحت رواں سال 12 لکھ اضافی شہریاں نوں پیکج مل سی۔ ذرائع دے مطابق حکومت دی طرف سی وزیراعظم رمضان پیکج تے عمل درآمد دی حکمت عملی تیار کرلتی گئی اے۔ پیک دے تحت شہریاں نوں مختلف چیزاں تے دس ارب دی سبسڈی دتی جاسی تے مجموعی طور تے اک کروڑ 60 لکھ بندے رمضان پیکج سی فیدہ ہوسی جدکہ بی آئی ایس پی دے رجسٹرڈ اک کروڑ پچاس لکھ صارفین مستفید ہوسُن۔ دس لکھ عام شہریاں نوں رمضان پیکج دے تحت سستی چیزاں دتیاں جاسُن۔ پچھلے سال دی نسبت اس سال بارہ لکھ اضافی شہریاں نوں رمضان پیکج مل سی۔

ورکرز ویلفیئر بورڈ اُچ اصلاحات دا سلسلہ جاری اے، فضل شکور

ڈبلیو ڈبلیو بی دی کالونیاں اچ واقع دُکاناں اچ ریونیو دھانڑیں وسے اقدامات کرنے پئے آں

پشور (ہندکووان نیوز) خیبر پختونخوا دے وزیر برائے محنت فضل شکور خان نے کہیا وے کہ ورکرز ویلفیئر بورڈ خیبر پختونخوا اچ انقلابی اصلاحات دا سلسلہ جاری اے۔ ورکرز ویلفیئر بورڈ دی کالونیاں اچ واقع دُکاناں سی ریونیو ودھانڑیں وسے ہر ممکن اقدامات کرنے پئے آں۔ جدکہ اس ضمن اُچ دیگر مختلف بزن پلان بی زیرغور اُن۔ صوبائی وزیر نے ورکرز ویلفیئر بورڈ اُچ جاری اصلاحات دے بارے اجلاس دی صدارت کردے ہوئے کیتا۔ صوبائی وزیر نوں سیکرٹری ڈبلیو ڈبلیو بی نے اصلاحات دے بارے تفصیلی بریفنگ اُچ بتایا کہ نویں کالرشپ س وسے اپلائی کرنے والے آں دی آسانی دی خاطر اک پورٹل بنڑایا وے جس نال سکالرشپس وخت تے مستحقین اُچ تقسیم ہوسُن۔

پشاور ٹریفک پولیس دا تجاوزات دے خلاف آپریشن 348 گرفتار

پشور (ہندکووان نیوز) سٹی ٹریفک پولیس پشور نے تجاوزات دے خلاف کاراوائیاں کردے ہوئے 348 افراد نوں گرفتار کر لتا۔ تفصیلات دے مطابق چیف ٹریفک آفیسر ہارون رشید خان دی ہدایت تے سٹی ٹریفک پولیس پشور دے اہلکاراں دی طرف سی شہر پہر اچ تجاوزات مافیا نوں رضا کارانہ طور تے تجاوزات ختم کرنے دی ہدایت کیتی گئی تاہم اس تے عمل درآمدنی کیتا جاندا پیا ایا جس تے سٹی ٹریفک پولیس پشور دے اہلکاراں دی طرف سی کاروائیاں کیتی گئیاں جس دے تحت 348 افراد نوں گرفتار کرکے سامان قبضے اچ لے لتا گیا۔

صوبائی وزیر برائے محنت فضل شکور خان ورکرز ویلفیئر بورڈ خیبر پختونخوا اچ اصلاحات دے بارےچ اجلاس دی صدارت کر دے پئین

صحت دی صنعت نوں ہر وخت نویں چیلنجاں دا سامنڑاں ہنداوے، فیصل کنڈی

تیزی نال ترقی پذیر صحت دے نظام اُچ اجئی خدمات نہ صرف اک ضرورت اُن بلکہ اک مضبوط معاونت بی دیندیاں وُن، خطاب

پشور (ہندکووان نیوز) گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی نے کہیا وے کہ صحت دی صنعت نوں ہمیشہ نویں چیلنجاں دا سامنڑاں رہنداوے۔ اناں چیلنجاں دا مقابلہ کرنے وسے غیرمعمولی صلاحیتاں دا مظاہرہ کرنا ہوسی۔ ہیل میڈ ایکس صرف کاروباری ترقی تے نئیں بلکہ دیانتداری، پیشہ ورانہ مہارت، تے کمیونٹی سروس نوں بی پہلی ترجیح دینڑاں وے۔ جو کہ لائق تحسین اے۔ اناں خیالات دا اظہار اُناں نے پچھلے دناں اچ اسلام آباد اچ ہیل میڈ ایکس دی طرف سی منعقدہ سالانہ عشائیہ دی تقریب سی مہمان خصوصی خطاب کردے ہوئے کیتا۔ تقریب اُچ سی ای او ہیل میڈ ایکس قذافی قریشی، ایڈوائزر ڈاکٹر فاروق خان سمیت کمپنی دے کارکنان نے شرکت کیتی۔ گورنر نے کہیا کہ ہیل میڈ ایکس پاکستان صحت دے شعبے اچ ریونیو سائیکل مینجمنٹ دے میدان اُچ اک نمایاں مقام رکھ داوے۔ تے میڈیکل بلنگ، کوڈنگ تے پریکٹس مینجمنٹ اُچ نہایت اہم کردار ادا کردا پیا وے۔ اج دے تیزی دے ترقی پذیر صحت دے نظام اُچ اجئی خدمات نہ صرف اک ضرورت اُن بلکہ اک مضبوط معاونت بی دیندیاں وُن۔ جس سی ڈاکٹر، اسپتال تے دیگر طبی ادارے آپڑی اصل ذمہ دار زندگیاں بچانڑیں تے مریضاں دی دیکھ پہال تے توجہ دے سکدین۔

پشور: گورنر خیبر پختونخوا فیصل کریم کنڈی دی موجودگی اچ پی آر سی ایس تے کالج آف ٹورازم اُچ معاہدہ کیتا جاندا پیا وے

میئر پشور عمرہ دی ادائیگی وسے مکہ مکرمہ روانہ ہوگئے

پشور (ویب ڈیسک) میئر پشور حاجی زبیر علی عمرہ دی ادائیگی وسے مکہ مکرمہ روانہ ہوگئے۔ نیبر ہوڈ کونسل 23 گلبہار دے چیئرمین عمران نوید چھ دن وسے پشور دے قائم مقام میئر ہوسُن۔ وزیر بلدیات نوں میئر پشور حاجی زبیر علی دا خط ملا۔ اُناں نے چھ دن وسے گلبہار دے چیئرمین عمران نوید نوں قائمقام میئر نامزد کردتا۔ اس حوالے نال خط وزیر بلدیات نوں پچوادتا گیا۔

شاہ رُخ خان دا تاریخی کہار بی تجاوزات دے کیہرے اچ آگیا

کہار نوں جانڑیں والے تاریخی بزار شاہ ولی قتال تے تجارتی پلازہ بنڑاڑیں دا منصوبہ تیار

پشور (ویب ڈیسک) بالی ووڈ دے اداکار شاہ رُخ خان دا تاریخی کہار بی تجاوزات دے کیہرے اچ آگیاوے۔ تے تاریخی کہار نوں خطرات ہوگئے وُن۔ تاریخی کہار نوں جانڑیں ولی تاریخی بزار شاہ ولی قتال تے تجارتی پلازہ بنڑاڑیں دا منصوبے تے عمل شروع ہوگیاوے۔ تاریخی سو سالہ پرانڑاں درخت شاہ رُخ خان دی آباواجداد دی طرف سی لگایا گیا ایا تاہم پچھلے مہینے راتورات اس نوں کٹا گیا ایا۔ اوقاف ڈیپارٹمنٹ دی ملی بھگت نال تحقیقات بی بند کردتی گئی اے۔ تاریخی شاہ رُخ دے کہار دے بار خوراک بنڑاڑیں ولی فیکٹریاں کھل گئی اے جس دی وجہ نال رستہ مزید تنگ ہوگیاوے۔ علاقہ مکیناں دے مطابق شاہ رُخ خان دا کہار اس وخت بوت زیادہ خطرے اچ اے۔

پہلی ائیر ایمبولینس شروع کرنے دی تیاری، ٹیسٹ فلائٹ کرلتی گئی

پشور (ویب ڈیسک) مشیر صحت احتشام علی نے نوی بنڑنے ولی ایئر ایمبولینس اُچ ٹیسٹ فلائٹ بی لتی جدکہ مشیر صحت نوں ائیر ایمبولینس دے بارے اچ بریفنگ بی دتی گئی۔ اس موقعے تے مشیر صحت احتشام علی نے بتایا کہ حکومت خیبر پختونخوا آپڑے ایم آئی 17 ہیلی کاپٹر نوں ایئر ایمبولینس تے منتقل کردتی پئی اے۔ وزیراعلیٰ علی امین گنڈاپور دی خصوصی ہدایت تے صوبائی حکومت دے ہیلی کاپٹر سی ائیر ایمبولینس دی خدمات لتی جاندی پیان۔

پاکستان اُچ موسمیاتی تبدیلیاں دے اثرات ظاہر ہونڑیں لگے وُن، لطیف الرحمان

بارشاں تے برفباری اچ کمی درجہ حرارت اُچ غیرمعمولی اضافہ، گلیشیئر تیزی نال پگھل دے پئین

پشور (ہندکووان نیوز) ریاست اُچ موسمیاتی تبدیلیاں دے اثرات نے آغاز کردتا۔ موسمیاتی تبدیلی دے ترجمان لطیف الرحمان دے مطابق اس سال ٹھنڈ اُچ شمالی پاکستان دے مختلف اضلاع اچ موسمیاتی تبدیلیاں دے واضح اثرات دیکھے گئے وُن۔ اناں اثرات اُچ بارشاں تے برفباری اچ کمی، درجہ حرارت اُچ غیرمعمولی اضافہ، جنگلات اُچ اگ لگڑیں دے واقعات، تے گلیشیئر دے تیزی نال پگھلنے نال جُڑے ہوئے خطرات شامل اُن۔ لطیف الرحمان دے مطابق موسمیاتی تبدیلیاں دے اثرات اُچ بارش تے برفباری اچ کمی، فروری 2025 دی ماہانہ پیشنگوئی دے مطابق شمالی علاقیاں بشمول گلگت بلتستان، چترال تے کوہستان اُچ معمول سی کہٹ بارش تے برفباری ہوئی اے۔

ضلعی انتظامیہ پشور دی نگرانی اچ 21 دناں دی خصوصی صفائی مہم دا آغاز

خصوصی مہم دے دوران سڑکاں، گلیاں، محالے آں تے نالیاں دی صفائی کیتی جاسی، معمول دی صفائی بی جاری رہ سی

افتتاحی تقریب دے بعد آگاگئی واک دا بی انعقاد، صفائی دی اہمیت نوں اُجاگر کیتا، ڈی سی نے دُکانداراں اچ آگاگئی پمفلٹ ونڈے

پشور (ہندکووان نیوز) صوبائی حکومت دے احکامات دی روشنی اچ ضلعی انتظامیہ پشور دی نگرانی اچ 21 دناں دی خصوصی صفائی مہم دا آغاز کردتا گیا وے۔ اس مہم اُچ ڈبلیو ایس ایس پی، ٹی ایم ایز تے پی ڈی اے پہرپور شرکت کردی پیان۔ خصوصی صفائی مہم دے دوران سڑکاں، گلیاں، محلے آں، تے نالیاں دی صفائی کیتی جاسی۔ جدکہ معمول دی صفائی بی بلاتعطل جاری رہ سی۔ ڈپٹی کمشنر پشور سرمد سلیم نے ایڈیشنل ڈپٹی کمشنر راؤ ہاشم عظیم، جنرل منیجر ڈبلیو ایس ایس پی محمد اعجاز، ایڈیشنل اسسٹنٹ کمشنر سید بشارت حسین، ایڈیشنل اسسٹنٹ کمشنر عامر شہزاد تے زونل منیجر طارق عزیز دے نال کوہاٹی اچ مہم دا باضابطہ افتتاح کیتا۔ اس موقعے تے صدر شاہد خان دی قیادت اُچ تاجر برداری، عوامی نمائندیاں تے علاقہ مکیناں دی وڈی تعداد موجودائی۔ افتتاحی تقریب دے بعد اک آگاگئی واک بی منعقد کیتی گئی جس اُچ شرکاء نے صفائی دی اہمیت نوں اُجاگر کیتا۔ ڈپٹی کمشنر پشور نے دُکانداراں اچ آگاگئی پمفلٹ بھی ونڈے تے عوام سی اپیل کیتی کہ اوہ اس مہم نوں کامیاب بنڑاڑیں اچ ضلعی انتظامیہ پشور، ڈبلیو ایس ایس پی تے دیگر اداریاں دا ساتھ دے وُن۔ ڈپٹی کمشنر پشور سرمد سلیم اکرم نے اس موقعے تے گل کردے ہوئے کہیا کہ صفائی ادھا ایمان اے تے پشور شہر نوں صاف ستھرا بنڑاڑیں وسے ہر شہری نوں آپڑا کردار ادا کرنا ہوسی۔

پشور: ریلوے ملازمین آپڑے مطالبات دے حق اُچ پریس کلب دے سامنڑیں مظاہرہ کر دے پئین

کارکنان دی قربانیاں نوں پُہلایانی جاسکدا، عطا تارڑ

من ناواں جو گش بی آں کارکنان دے سراں تے واں، وفاقی وزیر اطلاعات

لاہور (ویب ڈیسک) وفاقی وزیر اطلاعات عطا تارڑ نے کہیا وے کہ پارٹی کارکنان دی قربانیاں نوں پُہلایانی جا سکدا۔ عطا تارڑ نے مسلم لیگ ن دے انتقال کرجانڑیں ولے کارکنان وسے دُعائیہ تقریب سی خطاب کردے ہوئے کہیا کہ گڈون لیگ دا دیرینہ کارکن ائے جناں نے پارٹی وسے قربانیاں دتیاں، کارکنان نہ ہوون تے کوئی ایم پی اے یا کوئی وزیر نئیں بنڑ گا۔ اُناں نے کہیا کہ اجئے کارکنان جیہڑے آپڑا خون پسینہ پارٹی نوں دیندے وُن اناں دے اہلخانہ دی مالی مدد ہونڑی چائیدی اے۔ مشکل دور لنگ دا پیا وے عدالتاں کچہریاں، تھانڑیاں اچ سارے ورکرز موجود ہوندے وُن۔ وفاقی وزیر نے کہیا کہ نواز شریف، شہباز شریف مریم نواز سمیت ساری قیادت جیل کٹی، چھوٹھے کیس اُچ قیادت جیل اُچ ائی تے اوہ آپڑے پیاریاں دے جنازے اچ شرکت نی کرسکے۔

کمشنر پشاور ڈویژن ریاض محسود پختونخوا قومی جرگہ دے پلیٹ فارم دے تحت کھلی کچہری سی خطاب کر دے پئین

اوگرا نے فروری وسے ایل این جی دی قیمتاں اچ اضافہ کردتا

اسلام آباد (مانیٹرنگ ڈیسک) آئل اینڈ گیس ریگولیٹری اتھارٹی (اوگرا) نے فروری وسے ایل این جی دی قیمتاں اچ اضافہ کردتا۔ اس دا نوٹیفکیشن بی جاری کردتا۔ نوٹیفکیشن دے مطابق سوئی ناردرن وسے ایل این جی دی قیمت 12.90 ڈالر فی ایم ایم بی ٹی یو، سوئی سدرن وسے ایل این جی دی قیمت 12.67 ڈالر فی ایم ایم بی ٹی یو مقرر کیتی گئی اے۔ اوگرا دے مطابق قیمتاں اچ اضافہ سپلائی لاگت اُچ اضافے دی وجہ نال ہویا۔

ملک پہر اُچ دوائیاں سمیت ہر قسم صحت دی سہولتاں مزید مہنگی

میڈیکل، میڈیکل ٹیسٹ دی فیساں اچ مزید 5.36 فیصد اضافہ ہویا، ادارہ شماریات

اسلام آباد (ویب ڈیسک) ملک پہر اُچ دوائیاں دی قیمتاں اچ اضافہ ہونڑیں دے علاوہ صحت دی دیگر سہولتاں بی مزید مہنگی ہوگئیاں وُن۔ ادارہ شماریات دے مطابق جنوری دے دوران صحت دی سہولتاں 1.27 فیصد تکل مہنگی ہوئیاں، میڈیکل ٹیسٹ دی فیساں اچ مزید 5.36 فیصد اضافہ ہویا، سالانہ بنیاداں تے میڈیکل ٹیسٹ 15.16 فیصد تکل مہنگے ہوئے۔ دستاویز اُچ بتایا گیا وے کہ جنوری اچ کلینک مزید 4.28 فیصد، ڈینٹل سروس 2.22 فیصد تے سالانہ بنیاداں تے 26.16 فیصد تکل مہنگی ہوئیاں وُن۔ جنوری دے دوران اسپتال مزید 0.36 فیصد تکل مہنگا ہونڑیں دے بعد پچھلے اک سال دے دوران 13.09 فیصد تکل مہنگے ہوئے دستاویز دے مطابق جنوری دے دوران دوائیاں دی قیمتاں اچ 0.52 تکل مزید اضافہ ہویا۔

طلباء و طالبات اُچ مصنوعی ذہانت دے بارےچ آگاگئی پیدا کرنے دا فیصلہ

تشکیل دتی گئی چار رُکنی مصنوعی ذہانت دی نجی تے سرکاری جامعات تے کالجز اُچ آگاگئی پلان مرتب کرسی

پشور (ہندکووان نیوز) خیبر پختونخوا حکومت نے طلبا و طالبات اُچ مصنوعی ذہانت دے بارےچ آگاگئی پیدا کرنے دا فیصلہ کیتا وے۔ محکمہ اعلیٰ تعلیم خیبر پختونخوا نے آگاگئی پلان مرتب کرنے وسے چار رُکنی کمیٹی تشکیل دے دتی۔ محکمہ اعلیٰ تعلیم سی جاری ہونڑیں والے اعلامیہ دے مطابق کمیٹی مصنوعی ذہانت دی نجی تے سرکاری جامعات تے کالجز اُچ آگاگئی وسے آگاگئی پلان مرتب کرسی۔ کمیٹی کے کنوینیئر مشیر کوالٹی اشورنس سیل محکمہ اعلیٰ تعلیم پروفیسر ڈاکٹر شفیق الرحمان ہوسُن۔ آپڑے اک بیان اُچ خیبر پختونخوا دے وزیر برائے اعلیٰ تعلیم مینا خان آفریدی دا طلباء و طالبات اُچ مصنوعی ذہانت دے بارےچ آگاگئی پیدا کرنے دے بارے اچ کہنڑاں ایا کہ دُنیا پہر اُچ کئی کم ہونڑ مصنوعی ذہانت دی مدد نال کیتے جاندے پئین۔ خیبر پختونخوا دے طلباء و طالبات اُچ بی مصنوعی ذہانت دی آگاگئی لازمی اے۔ اُناں نے کہیا کہ کمیٹی اک ہفتے دے اندر اندر آپڑی سفارشات تے آگاگئی پلان پیش کردے سی تے کمیٹی دی سفارشات دی روشنی اچ آگاگئی پلان تے عمل درآمد دی منصوبہ بندی کیتی جاسی۔

پبلشر محمد نعمان قیوم نے گندھارا ہندکو بورڈ، پاکستان، پشور دے توسط نال نظام پرنٹرز جنگی محلہ پشور سی چھاپ کے A/4 ریلوے روڈ، ابدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور سی شائع کیتا، فون نمبر 091-7256262